

Verkenning Implementatie Zicht op Gezonde Teelt

**Jaap Ekkes
Mirjam Snijdelaar
Christ Smeekens**

Expertisecentrum LNV, Ede, mei 2001

© 2001 Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Expertisecentrum LNV, Postbus 482, 6710 BL EDE.

Het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij stelt zich niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij het gebruik van gegevens uit deze publicatie.

Oplage 25 exemplaren

Samenstelling Jaap Ekkes, Mirjam Snijdelaar, Christ Smeekens

Druk Ministerie van LNV, IFA/Bedrijfsuitgeverij

Voorwoord

Voor de realisatie van een plantaardige sector, die garant kan staan voor een maatschappelijk gewenste duurzame gewasbeschermingpraktijk is vanaf 2001 een nieuw gewasbeschermingbeleid nodig. Het nieuwe beleid " Zicht op Gezonde Teelt " moet aansluiten op de ontwikkelingen in de landbouw en de maatschappij en is gebaseerd op de resultaten en ervaringen van het bestaande Meerjarenplan Gewasbescherming (MJP-G).

De hoofdlijnen van het nieuwe beleid staan in de nota " Zicht op Gezonde Teelt, gewasbescherming tot 2010". Zij geeft duidelijkheid over de beleidslijnen voor het gewasbeschermingbeleid tot 2010 en geeft de richting aan waarin de plantaardige sector zich de komende jaren dient te ontwikkelen.

De nota bevat geen blauwdruk, maar laat ruimte voor nadere invulling.

Met het nieuwe gewasbeschermingbeleid introduceert de overheid het gebruik van certificatieschema's als instrument voor de vertaling van nationale doelstellingen naar eisen op bedrijfsniveau. Bedrijven met plantaardige productie zullen door de overheid worden ondersteund bij het overschakelen op certificatieschema's van het basispakket en/ of het pluspakket.

Het project Verkenning Implementatie Zicht op Gezonde Teelt heeft tot doel inzicht te geven in de activiteiten van de overheid, die voor implementatie van het nieuwe beleid noodzakelijk zijn. Met het inzicht van dit moment, geeft dit rapport een overzicht van activiteiten met de benodigde tijdsplanning, verantwoordelijkheden, betrokken factoren inzet in tijd, financiën, onderlinge samenhang en prioriteit. Het is de basis voor het werkplan lopend vanaf 2001 voor Zicht op gezonde teelt van het Ministerie LNV.

Dit rapport is gemaakt door het Expertisecentrum LNV op verzoek van de Directie Landbouw

Drs. R.P. van Brouwershaven
Directeur Expertisecentrum LNV

Inhoudsopgave

Inleiding	7
Geïntegreerde gewasbescherming op gecertificeerde bedrijven	9
1. Werkgroep Opstellen Programma van Eisen Certificering "Zicht op gezonde teelt"	11
2. Centraal College van Deskundigen en oprichting beheersorganisatie	13
Monitoring en evaluatie	15
3. Ontwikkeling gewasbeschermingmonitor	16
4. Evaluatie in 2004 van het nieuwe gewasbeschermings-middelenbeleid	17
5. Evaluatie in 2004 van de haalbaarheid van de milieudoelstellingen voor 2005 en 2010	18
Financiële instrumenten en kennisbeleid	20
<i>Financiële instrumenten</i>	21
6. Heffing	21
7. VAMIL en MIA	22
<i>Kennisoverdracht en kennisontwikkeling</i>	23
8. Praktijkproef	23
9. Aansturing onderzoek	24
10. Landbouwkundig dag- en cursorisch onderwijs	26
11. Voorlichtingsinstrumentarium	27
12. ICT informatie-ontsluiting	28
Eisen aan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen	30
13. Wijziging Bestrijdingsmiddelenwet	31
14. Vrijwaring van het maatregelenpakket Lozingenbesluit Open Teelt per 2003	32
Toelatingsbeleid	33
15. Uitwerking teeltsysteembenadering	34
16. Uitbreidingstoelatingen voor kleine toepassingen	35

17.	Vereenvoudiging beoordeling met betrekking tot deugdelijkheid in toelatingsprocedure	36
18.	Helpdesk CTB	37
19.	Fonds voor kleine toepassingen	38
20.	Stimuleringsregeling voor toelating gewasbeschermings-middelen van natuurlijke oorsprong (GNO)	39
21.	Certificering en toelatingsbeleid	40
22.	Operationalisering nieuwe milieucriteria in het toelatingsbeleid	41
	Preventiebeleid in de keten	43
23.	Regelgeving voor plantgezondheid	44
24.	Risicoanalyses	45
25.	Calamiteiten	46
26.	Import	47
	Niet landbouwkundig gebruik van bestrijdingsmiddelen	48
27.	Evaluatie MJPG in de sector Openbaar Groen	49
28.	Particulier gebruik van gewasbeschermingsmiddelen	50
	Uitvoering, handhaving en monitoring	51
29.	Uitvoering en handhaving	52
30.	Monitoring, uitvoering en handhaving: rol en functie AID	53
	Communicatie	55
31.	Communicatie nieuw beleid	56
	Planning van de activiteiten	57

Inleiding

De Nederlandse plantaardige sector neemt een toonaangevende positie in op de internationale markten. Het brengt een breed assortiment van kwalitatief hoogwaardige producten voort. De sector is door het hoge kennisniveau, het innovatieve ondernemersschap en de nabije aanwezigheid van de logistiek centra van groot belang. Niet alleen voor de economie van ons land, maar ook vanuit een oogpunt van voedselzekerheid. Het gaat daarbij niet uitsluitend om de primaire landbouw, maar om de hele keten tussen de primaire sector en de consument. Deze unieke positie heeft echter ook een schaduwkant. De plantaardige sector in Nederland kent vanwege de intensieve teeltsystemen een hoog gebruik aan chemische gewasbeschermingsmiddelen per hectare met de daarbij behorende risico's voor mens en milieu. In 1991 is daarom het meerjarenplan gewasbescherming (MJP-G) vastgesteld. Eind 2000 loopt dit meerjarenplan af.

De hoofddoelstelling van het MJP-G was het verminderen van de structurele afhankelijkheid van chemische gewasbeschermingsmiddelen bij de bestrijding van ziekten, plagen en onkruiden. Vastgesteld moet worden dat de plantaardige sector de afgelopen periode grote inspanningen heeft geleverd om ongewenste effecten van het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen terug te dringen. Desondanks heeft het MJP-G niet geleid tot de gewenste trendbreuk in denken en handelen waarbij gewassen ook op een andere wijze tegen ziekten, plagen en onkruiden worden beschermd dan alleen met chemische gewasbeschermingsmiddelen. De plantaardige sector is niet minder afhankelijk geworden van chemische middelen. De huidige beleidsinstrumenten hebben de telers onvoldoende gestimuleerd tot gedragsverandering. Ook heeft het MJP-G ingezette toelatings- en emissie reductiebeleid de milieukwaliteit van het grond- en oppervlaktewater in de afgelopen jaren nog onvoldoende verbeterd en is vanuit het oogpunt van arbeidsbescherming en voedselveiligheid het gebruik van toegelaten middelen niet altijd optimaal. Een nieuwe gewasbeschermingbeleid voor na het jaar 2000 is nodig om te komen tot een plantaardige sector die garant kan staan voor de maatschappelijke gewenste duurzame gewasbeschermingpraktijk.

Bij het vaststellen van het nieuwe beleid is rekening gehouden met ontwikkelingen in de internationale markt, het nationale- en Europese toelatingsbeleid voor gewasbeschermingsmiddelen en de bijdrage van gewasbeschermingsmiddelen aan de milieubelasting van het oppervlaktewater. Samen met de ervaringen uit het MJP-G beleid resulteert dit in de volgende hoofdrichting van het nieuwe beleid. De gewenste en noodzakelijke omslag in denken en handelen kan gerealiseerd worden door geïntegreerde teeltsystemen toe te passen. De teelt van gewassen wordt hierbij niet vanuit een invalshoek beschouwd maar, is het resultaat van een managementproces, waarbij bedrijfseconomie, ziekte- en plaagbestrijding, productkwaliteit, arbeidsomstandigheden en milieubelasting in samenhang worden bekeken. Het toepassen van geïntegreerde gewasbescherming is een belangrijke stap richting geïntegreerde teeltsystemen. Chemische middelen worden hier pas gebruikt als alle preventieve en teelttechnische maatregelen en niet-chemische bestrijdingsmaatregelen tegen een ziekte of plaag tekort schieten. Geïntegreerde gewasbescherming vraagt van veel telers een planmatige en ingrijpende aanpassing van de bedrijfsvoering. Het is een dynamisch proces, waarbij voortdurend gebruik wordt gemaakt van de laatste stand van de kennis en de techniek om op een zo maatschappelijk verantwoord mogelijke manier gewasbeschermingsmaatregelen te kunnen toepassen. Geïntegreerde gewasbescherming maakt door het gebruik van de best toepasbare technieken en maatregelen het behalen van noodzakelijke extra milieuwinst ten opzichte van het bestaande toelatings- en emissie reductiebeleid mogelijk. Verder wordt bij geïntegreerde gewasbescherming op bedrijfsniveau expliciet aandacht besteed aan arbeidsbescherming en voedselveiligheid.

De teler maakt de omslag in de gewasbescherming en de milieuprestaties zichtbaar aan de consument, markt- en ketenpartijen en de overheid door zijn bedrijf te laten certificeren. Het instrument certificering is gericht op het individuele bedrijf. Certificering borgt en verankert de wettelijke voorschriften voor gewasbeschermingsmiddelen op het gebied van volksgezondheid, milieu en arbeidsbescherming, waardoor het nalevingniveau van de bestaande wet- en regelgeving wordt vergroot. Daarnaast worden met certificering de maatregelen geborgd die bij

geïntegreerde gewasbescherming van belang zijn en gericht zijn op verdere afname van het gebruik en de milieubelasting van chemische gewasbeschermingsmiddelen. Certificering sluit aan bij de ontwikkelingen in de markt waar markt- en ketenpartijen de vorming van ketengarantiesystemen in gang hebben gezet vanwege de toenemende behoefte aan transparante informatie, traceerbaarheid en kwaliteitsgaranties over product en productiewijze. Het biedt het kabinet de mogelijkheid om het gewenste omschakelingsproces op afstand te sturen door middel van het stellen van eisen aan en het erkennen van certificatieschema's waarbij de borging op het niveau van het individuele bedrijf is gegarandeerd.

Bij het vaststellen van het gewenste niveau van geïntegreerde gewasbescherming wordt onderscheid gemaakt tussen een niveau dat haalbaar is voor de gangbare bedrijven (het zgn. basispakket) en een niveau dat gerealiseerd kan worden door de koploperbedrijven (het zgn. pluspakket).

Ten opzichte van het basispakket zullen in het pluspakket de best beschikbare preventieve en teelttechnische maatregelen, niet chemische bestrijdingsmaatregelen en emissie-arme toepassingstechnieken worden opgenomen.

Leeswijzer

Dit rapport beschrijft een 34-tal acties die nodig zijn voor de implementatie van het nieuwe gewasbeschermingsbeleid "Zicht op Gezonde Teelt" in de komende 10 jaar. De beleidsnota "Zicht op gezonde teelt" vormt de basis voor dit rapport. Daarnaast zijn binnen LNV gesprekken gevoerd met relevante deskundigen en zijn er een tweetal veldbijeenkomsten (sierteelt onder glasteelt en akkerbouw) bezocht.

Het rapport begint met een tijdsplanningtabel Deze tabel geeft een overzicht van de acties in de tijd. Vervolgens worden de acties per thema beschreven. Het thema dient ervoor de acties in een kader te plaatsen. In de uitwerking van de afzonderlijke acties komen de volgende punten aan de orde:

- Korte omschrijving
- Eerstverantwoordelijke
- Initiatiefnemer
- Overig betrokken organisaties
- Eindproduct en totale looptijd
- Acties en planning
- Stand van zaken
- Aandachtspunten
- Knelpunten
- Kosten en financiering

Geïntegreerde gewasbescherming op gecertificeerde bedrijven

1. Werkgroep “Opstellen Programma van Eisen Certificering”

2. Centraal College van Deskundigen en oprichting beheersorganisatie

De ervaringen met het MJP-G leren dat bij het voeren van een beleid niet een sectorale aanpak, maar een bedrijfsgerichte aanpak de voorkeur heeft, waarbij individuele telers worden gestimuleerd tot de gewenste veranderingen in de gewasbeschermingpraktijk. Dit en de ontwikkelingen in de markt ten aanzien van kwaliteitsgaranties voor product en productiewijze, van borging van voedselveiligheid in de keten en de bezorgdheid in de samenleving over de risico's van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, heeft ertoe geleid dat voor het uitvoeren van het nieuwe gewasbeschermingbeleid gekozen is voor certificering.

Certificatie is een geheel van activiteiten op grond waarvan een onafhankelijke, deskundige en betrouwbare instelling schriftelijk kenbaar maakt dat er een gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat een product, dienst, persoon of systeem voldoet aan vooraf gestelde eisen. Essentieel is dat de bedoelde certificerende instelling onafhankelijk van de cliënt toetst of een certificaat kan worden afgegeven. De certificerende instelling moet geaccrediteerd zijn, dit wil zeggen dat de instelling getoetst is op technische deskundigheid, onafhankelijkheid en betrouwbaarheid. Accreditering geeft dus een waarborg dat de certificerende instelling (CI) aan een bepaald kwaliteitsniveau voldoet. In Nederland wordt dit gedaan door de Raad van Accreditatie (RvA). De RvA toetst vooraf, maar controleert en herbeoordeelt ook tussentijds.

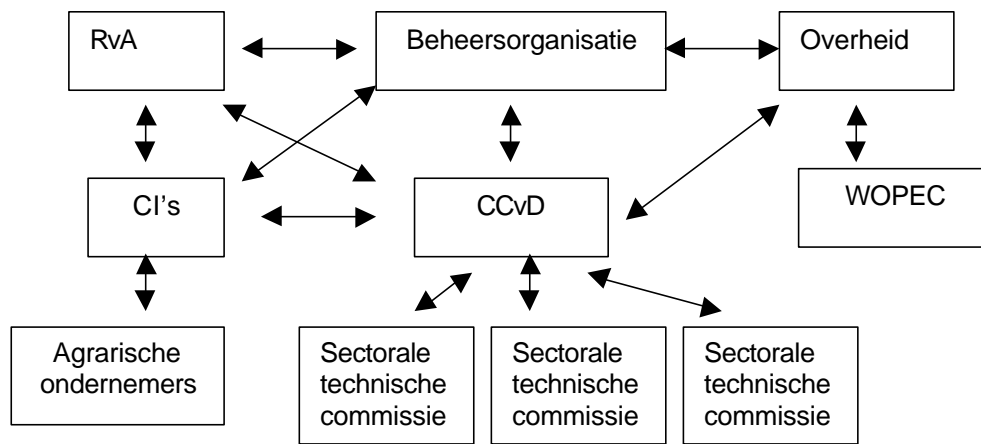
Voordat het zover is moeten de certificatieschema's eerst opgesteld worden. Figuur 1 geeft een schematisch overzicht van de betrokken organisaties. In het geval van Zicht op Gezonde Teelt stelt de overheid algemene eisen/ doelstellingen op ten aanzien van certificering. De werkgroep “Opstellen Programma van Eisen Certificering” (WOPEC) concretiseert deze eisen, zodat het Centraal College van Deskundigen (CCvD) hiermee certificatieschema's kan opstellen. Het CCvD is een college van belanghebbenden (bij het bestaan van het certificaat), die bij het opstellen van de schema's tevens ondersteund wordt door sectorale technische commissies. De technische commissies moeten op sectorniveau deskundigheid hebben van o.a. afzet producten, praktijkonderzoek, adviesorganisatie, maar ook van arbo- en milieubelangen.

Zijn de schema's opgesteld, dan legt de overheid de schema's ter toetsing voor aan het CCvD. Doorstaan ze de toetsing dan worden ze erkend door de overheid en kunnen ze voorgelegd worden aan de RvA. De RvA checkt de schema's vooral op meetbaarheid en op de eisen die de schema's aan de certificerende instellingen stellen.

Indien de schema's geaccepteerd zijn, dan kunnen ze worden opgenomen in de eigen schema's van de CI's. De CI's dienen dan opnieuw een accreditatietraject door te lopen, omdat ze hun bestaande schema's wijzigen. Is dit traject doorlopen dan mogen zij het certificaat in de markt zetten.

De schema's worden in beheer gegeven bij een rechtspersoon uit de beheersorganisatie. In de beheersorganisatie is ook het CCvD ondergebracht.

Figuur 1

Onder de groep "geïntegreerde gewasbescherming op gecertificeerde bedrijven" zijn de fiches te vinden die een rol spelen rondom certificering. Enkel die fiches waarin de overheid een duidelijke taak heeft zijn weergegeven.

1. Werkgroep Opstellen Programma van Eisen Certificering "Zicht op gezonde teelt"

Korte omschrijving

In het kort heeft de werkgroep de volgende taken:

- De werkgroep adviseert de opdrachtgever welke eisen, randvoorwaarden er in de certificeringschema's moeten worden opgenomen: welke doelen moeten gerealiseerd worden op het gebied van gewasbescherming, milieu en arbeidsomstandigheden.
- De werkgroep ontwikkelt een systematiek waarmee getoetst kan worden of de opgestelde schema's voldoen aan de overheids-eisen.
- Tot slot heeft de werkgroep de taak (op verzoek van de opdrachtgever) om de door het CCvD opgestelde schema's te toetsen.

Eerstverantwoordelijke

DL: Mevr. A.M. Burger

Initiatiefnemer

DL: Mevr. N. de Man.

Overig betrokken organisaties

VROM (RIVM), SZW, EC-LNV, PD, AID en RIZA, VWS en Keuringsdienst van Waren.

Eindproduct en totale looptijd

Totaalpakket van eisen / normen / randvoorwaarden, waarmee CCvD vervolgens de certificatieschema's kan opstellen. CCvD koppelt schema's terug aan de overheid, die ze laat toetsen door de WOPEC, zodat het uiteindelijk resulteert in schema's die aan de Raad van Accreditatie (RvA) voorgelegd kunnen worden.

Acties en planning

- *(januari 2001)(DL)* benoemt leden van de WOPEC.
- *(opleveren 1-04-01/ tijd per deelnemer ±10 dagen)* Opstellen van de eisen/ normen/ randvoorwaarden voor de certificatieschema's.
- *(opleveren 1-04-01/ tijd per deelnemer ±10 dagen)* Een systematiek ontwikkelen waarmee getoetst kan worden of de opgestelde schema's voldoen aan overheids-eisen.
- *(afhankelijk van opleveren CCvD: oktober 2001)* Het toetsen van de door de CCvD opgestelde schema's.

Stand van zaken

WOPEC moet nog opgericht worden.

Aandachtspunten

Wetgeving (JZ op de hoogte houden van ontwikkelingen)

- Hou bij dit alles rekening met wettelijk kader/ juridische aspecten/ aspecten vanuit EU-beleid/ EU-kaders van de gewasbeschermingsrichtlijn
- Geef aan dat maatregelen en eisen dermate gedetailleerd in schema's moeten worden opgenomen, dat deze concreet genoeg zijn voor de gebruiker en de controleur / handhaver. Aangeven wat wordt geëist wat is de norm, wat wordt gemeten, hoe wordt gemeten.
- Geef aan dat de aspecten van de bestaande wet- en regelgeving expliciet benoemd dienen te worden.

Niveau

- Geef aan voor welke sectoren er schema's gemaakt moeten worden.
- Op welk niveau: sector-, gewasgroep-, of gewasniveau.
- Mate van detaillering zover door voeren dat eenduidige formulering, normering en meetbaarheid gewaarborgd is.

Eisen

- In de certificatieschema's moet worden opgenomen
 - kwalificatie certificerende instellingen die certificaten mogen toekennen.
 - tweedelijns toezicht door Overheid op certificerende instellingen (controle op werk CI's)
 - controle- en handhavingactiviteiten door CI's en AID.
 - samenwerking/ informatie-uitwisseling tussen AID en CI's incl. aanleveren van geaggregeerde informatie over het nalevingniveau naar de overheid.

Toetsing

- Voldoet het schema aan de geformuleerde eisen?
- Worden de beleidsdoeleinden van de overheid gerealiseerd?
- Zorg dat argumentatie (technisch, economisch niet uitvoerbaar) door het CCvD wordt meegegeven.
- Is de vastgestelde hoogte van de lat voldoende?

Knelpunten

Kosten en financiering

Personeel: pm (overheid) en evt. nog een adviseur van buitenaf.

PD inzet 0.8 fte. Nog onduidelijk of dit volledig met de huidige inzet kan (commentaar PD).

2. Centraal College van Deskundigen en oprichting beheersorganisatie

Korte omschrijving

Het College van Deskundigen (CCvD) is een college van belanghebbenden (bij het bestaan van het certificaat) met als taak het opstellen van de certificatieschema's voor het basis- en pluspakket, op basis van de eisen, normen en randvoorwaarden die de Overheid stelt.

Eerstverantwoordelijke

DL: Mevr. N. de Man

Initiatiefnemer

DL: Beleidspooler

Overig betrokken organisaties

CCvD is een college van belanghebbenden, in dit geval zijn dit afgevaardigden van organisaties die belang hebben bij het bestaan van certificaatschema's. Het zijn niet zozeer inhoudelijke deskundigen als wel vertegenwoordigers van hun organisatie die technisch inhoudelijke vraagstukken kunnen terugkoppelen aan hun achterban.

Leden zouden kunnen zijn: de Overheid, LTO, CBL (afzet), FNV, Unie van Waterschappen, vertegenwoordiger van certificerende instellingen, SNM, Consumentenbond.

De CCvD zal ondersteund worden door sectorale technische commissies, deskundigheid van boeren/ tuinders (resultaten van de praktijkproeven), sectorale afzet, sectorale CI, sectorale praktijkonderzoek(i.v.m. actuele stand der techniek), sectorale adviesorganisatie (idem, plus praktische haalbaarheid) en milieu- en arbobelangen organisaties.

Eindproduct en totale looptijd

(gereed 1 september 2002) De certificatieschema's gewasbescherming op het niveau van basis- en pluspakket, die erkend zijn door de overheid en de RvA. *(eenmaal in de 3 jaar wordt gezien of aanpassing mogelijk/ nodig is).*

Acties en planning

CCvD

- *(maart/april 2001)* DL benoemt mede namens andere departementen de leden van de CCvD.
- DL moet een reglement voor het CCvD en beheersorganisatie opstellen.
- *(gereed oktober 2001)* Tevens moet de overheid de opdracht (het opstellen van certificatieschema's voor het basis- en pluspakket) aan het CCvD verstrekken. DL draagt zorg dat de eisen / normen / randvoorwaarden van de WOPEC bijgeleverd worden.
- DL moet taak en samenstelling sectorale technische commissies bepalen. Nagedacht moet worden hoe de communicatie tussen de commissies en CCvD moet plaatsvinden.
- Afstemming met SDL en GLAMI. SDL: met het oog op opname van het pluspakket als module van SDL.

CI's

- *(01 jan 2002)* Overeenkomst met de CI, dat zij de basis- en plus certificaten controleren.

Stand van zaken

CCvD moet nog opgericht worden.

Aandachtspunten

Leden CCvD

- Bij het benoemen van de leden van het CCvD moet rekening worden gehouden met een evenredige verdeling van belangen binnen het CCvD. Raad van Accreditatie checkt hier op.
- Wie zijn de vertegenwoordigers van de overheid (welke ministeries) in het CCvD? Het lijkt verstandig de overheid in het CCvD te zetten. Welke rol de overheid op zich neemt (waarnemer / adviseur?) moet nog over nagedacht worden.

- Kan het strategisch van belang zijn Nefyto, Agrodis, Artemis ook in het CCvD te laten zitten?

Certificaten

- Bij opstellen van certificatie dient rekening te worden gehouden met een zo'n beperkt mogelijke administratie.
- De overheid kan de CI's niet opzadelen met handhaving- of achterstandsproblemen. Zaken goed doorspreken met Cis en AID.
- Bepalen controle-intensiteit/ sanctionering en kwalificaties controlerende instelling.
- Uitwerken controle protocollen.

CI's

- CI's moeten zeer nadrukkelijk betrokken worden, want zij gaan een zeer belangrijke rol spelen.
- Hoe kan de overheid de CI's prikkelen de schema's op te nemen in hun eigen systeem, de CI's moeten immers opnieuw het accreditatietraject doorlopen.
- Kosten voor certificering moeten gedragen worden door agrarisch bedrijf.

Knelpunten

Kosten en financiering

Certificeringsschema's

In 2001 met uitloop in 2002 is f 800.000,- begroot voor het opstellen en erkennen van 8 certificatieschema's op twee niveaus (basis- en pluspakket). Voor het beheer van de schema's is per jaar f 200.000,- begroot. In 2005 is f 600.000,- begroot voor het aanpassen van de schema's.

CI's

Het opnemen van de schema's in eigen systeem van de CI kost veel tijd (*totaal 5-8 mnd*) waarvan:

Monitoring en evaluatie

**3. Ontwikkeling
gewasbeschermingmonitor**

**4. Evaluatie in 2004 van het nieuwe
gewasbeschermingsmiddelenbeleid**

**5. Evaluatie in 2004 van de haalbaarheid
van de milieudoelstellingen voor 2005 en
2010**

In 2004 zal het nieuwe gewasbeschermingbeleid worden geëvalueerd. Ten eerste zal worden nagegaan of de doelstelling voor 2005 aangaande het aantal gecertificeerde bedrijven volgens het basispakket, wordt gerealiseerd. Indien blijkt dat minder dan 90% van de bedrijven met plantaardige productie per 2005 zal zijn gecertificeerd volgens het basispakket van geïntegreerde gewasbescherming, zullen per 1 januari 2005 wettelijke maatregelen worden getroffen. Daartoe zal in de Bestrijdingsmiddelenwet 1962 de mogelijkheid worden opgenomen dat vanaf 1 januari 2005 gewasbeschermingsmiddelen alleen gebruikt mogen worden op bedrijven die tenminste zijn gecertificeerd volgens het basispakket. Naar aanleiding van de uitkomsten van de evaluatie zal worden besloten of deze verplichting daadwerkelijk in werking wordt gesteld.

Ten tweede zal in 2004 op basis van de verder ontwikkelde nationale milieu-indicator de balans worden opgemaakt van de voortgang van het beleid in relatie tot de milieudoelstellingen voor 2005 en 2010. Afhankelijk van de resultaten van de milieuevaluatie zal worden bezien of de maatregelen uit het basis- en pluspakket bijstelling behoeven. Ten derde zullen de maatregelen met betrekking tot geïntegreerde gewasbescherming in het basis- en pluspakket in 2004 worden geëvalueerd en voor de eerste keer met ingang van 2005 (op onderdelen) worden aangescherpt op basis van (technische) innovaties. Zo zal het niveau van geïntegreerde gewasbescherming in beide pakketten in de loop der jaren opwaarts worden bijgesteld en blijft het pluspakket alleen bereikbaar voor de koploperbedrijven.

Tenslotte zal de effectiviteit van de inzet van beleidsinstrumentarium worden geëvalueerd. Het kabinet zal hierbij tevens onderzoeken of een te ontwikkelen bedrijfsmilieu-indicator en de bijbehorende milieu-indicatorpunten ('vertaling' van de nationale milieu indicator naar bedrijfsniveau) als sturingsinstrument kan dienen voor de milieubelasting van chemische gewasbeschermingsmiddelen op individuele bedrijven.

De onder deze groep vallende fiches behandelen achtereenvolgens, de ontwikkeling van de gewasbeschermingmonitor monitoring van het nieuwe beleid en de haalbaarheid van de milieudoelstellingen voor 2005 en 2010.

3. Ontwikkeling gewasbeschermingmonitor

Korte omschrijving

In 2001 zal een gewasbeschermingmonitor worden ontwikkeld aan de hand waarvan kan worden nagegaan welke bijdrage het bestaande toelating- en emissiebeleid en het nieuwe beleid met betrekking tot geïntegreerde gewasbescherming leveren aan het realiseren van de kwantitatieve milieudoelstellingen.

Belangrijke elementen hierin zijn het aantal gecertificeerde bedrijven met basis- en pluspakket, de nationale milieu-indicator en de resultaten van handhaving.

In het bijzonder zal de Plantenziektenkundige Dienst in de gewasbeschermingmonitor aandacht schenken aan het in kaart brengen van de ontwikkeling van ziekten en plagen als gevolg van het toepassen van geïntegreerde gewasbescherming.

Eerstverantwoordelijke

DL: N. de Man

Initiatiefnemer

- EC-LNV voor het onderdeel beleidsevaluatie. PD ook voor evaluatie effectief maatregelenpakket.
- PD voor het onderdeel ziekten en plagen

Overig betrokken organisaties

Eindproduct en totale looptijd

- (2001) De gewasbeschermingmonitor.
- De systematiek die per onderdeel van de gewasbeschermingmonitor aangeeft wat (jaarlijks of voor een evaluatiemoment) moet worden gemonitord, inclusief wie en hoe. Kortom: de systematiek voor evaluatie.

Acties en planning

- (start jan 2001) Het concept gewasbeschermingmonitor uitwerken en aangeven uit welke onderdelen het bestaat.
- (PD, EC-LNV) De verschillende onderdelen van de monitor uitwerken.
- (2002) Nulmeting (laten) uitvoeren.
- Organisatie voor de monitoring ontwerpen en afspraken hiervoor vastleggen.

Stand van zaken

- EC-LNV is bezig een evaluatie en monitoringssystematiek te ontwikkelen voor de beleidsevaluatie.
- Per 1 januari 2001 is het project Ontwikkelen Milieu-indicator gestart.
- De PD heeft opdracht gekregen om een systematiek te ontwikkelen die gebruikt kan worden om ziekten- en plagen te monitoren

Aandachtspunten

Knelpunten

Kosten en financiering

- ontwikkelen van gewasbeschermingmonitor; kosten (f 150.000,-)
- nulmeting in 2002 (f 200.000).
- ontwikkelen van de monitor 'ziekten en plagen' is in 2001 op f 1.550.000, -- begroot.

4. Evaluatie in 2004 van het nieuwe gewasbeschermingsmiddelenbeleid

Korte omschrijving

Nagegaan zal worden of de doelstelling voor 2005 aangaande het aantal gecertificeerde bedrijven volgens het basispakket, wordt gerealiseerd. Minimaal 90% van de bedrijven met plantaardige productie moet per 2005 gecertificeerd zijn volgens het basispakket van geïntegreerde gewasbescherming.

Eerstverantwoordelijke

DL

Initiatiefnemer

DL

Overig betrokken organisaties

Eindproduct en totale looptijd

(2004) Monitoring van het nieuwe gewasbeschermingbeleid. Hoeveel bedrijven plantaardige productie per 2005 gecertificeerd zijn volgens het basispakket.

Acties en planning

- (2004) (DL) Evaluatie: nagaan op per 2005 minimaal 90% van de bedrijven met plantaardige productie ten minste volgens het basispakket gecertificeerd zijn.
- Het evt. in laten gaan van de wettelijke verplichting (volgens wet 1962), gewasbeschermingsmiddelen alleen te laten gebruiken op bedrijven die tenminste volgens het basispakket gecertificeerd zijn.

Stand van zaken

Actie vindt pas in 2004 plaats.

Aandachtspunten

- Indien minder dan 90% van de bedrijven gecertificeerd is volgens het basispakket, zullen per 1 januari 2005 wettelijke maatregelen getroffen worden.
- In de Bestrijdingsmiddelenwet 1962 moet de mogelijkheid zijn opgenomen dat vanaf 1 januari 2005 gewasbeschermingsmiddelen alleen gebruikt mogen worden op bedrijven die tenminste zijn gecertificeerd volgens het basispakket. Behandeling wet (Eerste Kamer) op 16 jan 2001, stemming is op 23 jan 2001.

Knelpunten

Kosten en financiering

- Jaarlijkse monitoring (inclusief ziekten en plagen) per jaar begroot f 4.000.000,- tot en met 2005.
Vanaf 2003 - 2005 betreffen de kosten naast het onderhouden van het instrument met name de monitoring en rapportages zelf. In 2004 zijn de kosten van een uitgebreide evaluatie van het gewasbeschermingbeleid begroot.

5. Evaluatie in 2004 van de haalbaarheid van de milieudoelstellingen voor 2005 en 2010

Korte omschrijving

Het kabinet zal de effectiviteit van het nieuwe gewasbeschermingbeleid jaarlijks via monitoring in beeld brengen en hierover aan de Tweede Kamer rapporteren. In 2004 zal op basis van de in ontwikkeling zijnde nationale milieu-indicator voor de eerste keer de balans worden opgemaakt van de voortgang van het beleid in relatie tot de voor 2005 en 2010 vastgestelde nationale milieudoelstellingen. Het dan vastgestelde basis- en pluspakket en de voortgang van de toelating- en emissie reductiebeleid zullen hierbij mede in beschouwing worden genomen.

Eerstverantwoordelijke

DL

Initiatiefnemer

DL

Overig betrokken organisaties

JZ, Alterra, RIVM, EC-LNV, RIZA, PD en LEI.

Eindproduct en totale looptijd

- Balans voortgang nieuwe beleid in relatie tot de vastgestelde milieudoelstellingen en jaarlijkse monitoring en analyse.
- Milieu-indicator op bedrijfsniveau; sturingsinstrument voor ondernemer bij gebruik chemische bestrijdingsmiddelen.

Acties en planning

- (2004) (DL) Balans opmaken van de voortgang van het beleid in relatie tot de voor 2005 en 2010.
- (DL) Eventueel bijstellen van het basis- en pluspakket.
- (Alterra, RIVM, EC-LNV, RIZA, PD) Verder ontwikkelen en uitbreiden van de huidige nationale milieu-indicator.
- (Alterra, RIVM, EC-LNV, RIZA, PD) Het ontwikkelen van een milieu-indicator op bedrijfsniveau.
- (DL) Onderzoeken of de te ontwikkelen bedrijfsmilieu-indicator en de bijbehorende milieu-indicatorpunten als sturingsinstrument kunnen dienen voor de milieubelasting van chemische gewasbeschermingsmiddelen op de individuele bedrijven.

Stand van zaken

Nationale milieu-indicator is al in ontwikkeling.

Aandachtspunten

Afstemmen met JZ of milieu-indicatorpunten als sturingsinstrument kunnen dienen voor de milieubelasting van chemische gewasbeschermingsmiddelen op de individuele bedrijven (vanwege de toelatingsregelgeving).

Knelpunten

Uit de Praktijkproef is gebleken dat de vooraf opgestelde milieukengetallen te hoog waren gegrepen. Het blijkt moeilijk te zijn kengetallen vast te stellen die wel ambitieus zijn, maar ook realistisch op bedrijfsniveau.

Kosten en financiering

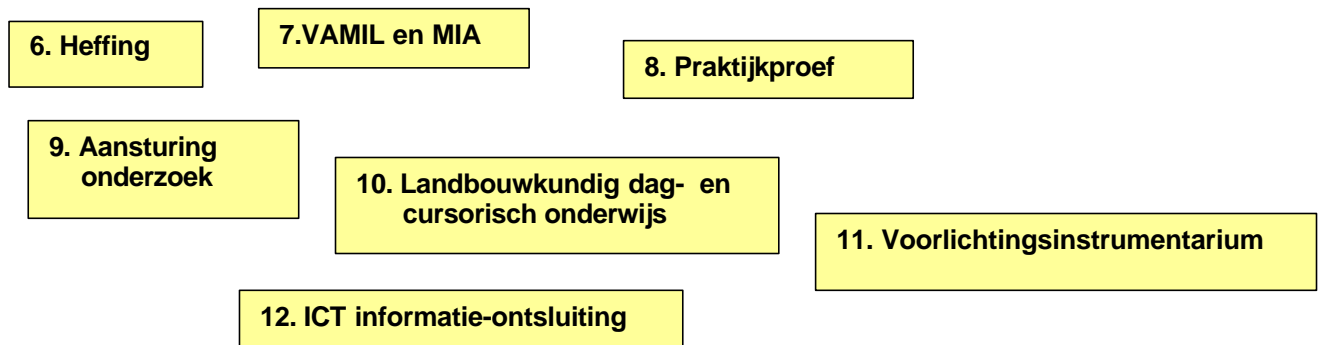
Nationale milieu-indicator

- 2001 het instrument milieu-indicator op nationaal niveau wordt ontwikkeld: begroot is f 950.000,- .
- In 2002 - 2005 is begroot voor jaarlijks doorrekenen van de milieubelasting met de indicator f 60.000,- .
- Eens per drie jaar is voorzien om het instrument te actualiseren, voor het eerst in 2004. Daarvoor is begroot f 200.000,-

Milieu-indicator op bedrijfsniveau

- Begroot is f 100.000,- voor de start van het ontwikkelen van het instrument in 2001.
- Het leeuwendeel van het werk is gepland in 2002, daarvoor is begroot f 500.000,-
Dit is een grove schatting gebaseerd op de ervaring van de nationale milieu-indicator en rekening houdend dat gedeelten daarvan gebruikt kunnen worden bij de indicator op bedrijfsniveau.

Financiële instrumenten en kennisbeleid

Zo als eerder gesteld is de hoofdrichting van het nieuwe beleid geïntegreerde gewasbescherming op gecertificeerde bedrijven. In de markt- en keten zijn op dit moment ontwikkelingen om ketengarantiesystemen te creëren vanwege de toenemende behoefte aan de transparante informatie, traceerbaarheid en kwaliteitsgaranties over product en productiewijze. Certificering sluit daar uitstekend op aan en geeft het bedrijfsleven een belangrijke rol. Zij zal de verantwoordelijkheid moeten oppakken om het certificeringssysteem te accepteren en tot een succes te maken.

Vooraf marktpartijen kunnen onderling een belangrijke stimulans geven aan geïntegreerde gewasbescherming.

Aanvullend wordt vanuit de overheid instrumentarium ingezet om de telers te stimuleren de stap te zetten naar geïntegreerde gewasbescherming en certificering van de bedrijfsvoering.

Deze stimulering is te verdelen naar:

- **Financiële middelen.** Daarbij wordt gebruik gemaakt van bestaande en nieuw te ontwikkelen instrumenten zoals VAMIL, DOA, MIA en SDL.
- **Kennisontwikkeling en –verspreiding.** Kennis is van groot belang voor de ontwikkeling van en de omschakeling naar geïntegreerde gewasbescherming. Het kennisbeleid zal daarvoor worden aangepast en met name gericht zijn op kennisontwikkeling, kennisverspreiding en het toegankelijk maken van kennis en informatie over geïntegreerde gewasbescherming. Het onderzoek zal nog meer dan in de afgelopen periode gericht worden op het ontwikkelen van kennis over preventie, niet-chemische bestrijdingsstrategieën en nieuwe managementsystemen die ondernemers kunnen ondersteunen bij het toepassen van geïntegreerde gewasbescherming. In het onderzoek wordt apart aandacht besteed aan de ontwikkeling van gewasbeschermingsmiddelen van natuurlijke oorsprong, kortweg GNO's. Verder zal extra aandacht worden besteed aan het doorvertalen van vragen vanuit de praktijk naar concrete onderzoeksvoorstellen, een betere integratie van de verschillende onderzoeksdisciplines en een effectieve doorstroming van nieuwe kennis naar de bedrijven. Voor de implementatie van het nieuwe gewasbeschermingsbeleid in het agrarisch onderwijs zal worden bevorderd dat de eindtermen, leerdoelen en lesstof van het agrarisch dagonderwijs en het cursorisch onderwijs worden aangepast, gericht op geïntegreerde gewasbescherming.

De fiches die vallen onder stimuleringsbeleid geven de rol van de overheid aan op het gebied van financiële middelen en kennisontwikkeling en –verspreiding.

Financiële instrumenten

6. Heffing

Korte omschrijving

Het kabinet staat positief tegenover de motie Stellingwerf en beziet op dit moment de optimale vormgeving van een eventuele heffing op bestrijdingsmiddelen, mede ten behoeve van de omslag naar geïntegreerde teelt. Wel constateert het kabinet enkele problemen met betrekking tot een gerichte terugsluis naar de betrokken sectoren. De reikwijdte voor fiscale instrumenten voor een gerichte terugsluis zal aan de orde komen in de dit jaar te verschijnen notitie Landbouw en Fiscus. Indien deze analyse perspectief biedt zal een wetsvoorstel dienaangaande nog dit jaar aan de Tweede Kamer worden aangeboden met het oog op invoering per 2003.

Eerstverantwoordelijke

DL

Initiatiefnemer

Bureau Heffingen

Overig betrokken organisaties

VROM, Financiën

Eindproduct en totale looptijd

Wetswijziging + instelling- en uitvoeringbesluit

Acties en planning

Nader uitwerken van een dergelijke heffing.

Stand van zaken

Besluitvorming over het invoeren van heffingen op gewasbeschermingsmiddelen is niet afgerond. Er is vooralsnog geen inzicht in de verdere besluitvorming, ook niet in tijd.

Aandachtspunten

- In de praktijk blijkt het moeilijk om middelen te scheiden met een laag- en een hoog risicoprofiel op basis van een milieu-indicator.
- Er wordt nu gedacht aan een gelijke heffing voor alle middelen.
- Evt. zou er ook over nagedacht kunnen worden een deel van de opbrengst van de heffing te gebruiken voor op ICT geschoeide middelen.
- Afstemming met EU / verdeelsleutel heffingsgelden.

Knelpunten

Grote prijsverschillen stimuleren illegaal gebruik.

Kosten en financiering

7. VAMIL en MIA

Korte omschrijving

Fiscale instrumenten kunnen een positieve stimulans betekenen voor telers om over te schakelen op geïntegreerde gewasbescherming en zich te laten certificeren. Ter ondersteuning van het nieuwe beleid zullen bestaande instrumenten worden aangepast en nieuwe worden ontwikkeld. De investeringslijsten van de Regeling Vervroegde Afschrijving Milieu-investeringen (VAMIL) en de Regeling Milieu Investerings Aftrek (MIA) zullen zodanig worden gewijzigd dat ten aanzien van de gewasbescherming alleen voorzieningen die van belang zijn voor geïntegreerde bestrijding hierop zullen voorkomen.

Jaarlijks worden VAMIL en MIA per 1 januari geactualiseerd. Het hele jaar door kunnen voorstellen bij VROM worden ingediend. Ongeveer in sept./ okt. worden de nieuwe lijsten voorbereid, waarbij sommige organisaties, waaronder EC-LNV, nog eens worden uitgenodigd om voorstellen in te dienen. Het EC-LNV doet voor landbouw ook mee aan het beoordelen van het totaal aan voorstellen. Uiteindelijk leidt dit tot de lijst/ brochure voor het volgende jaar.

Eerstverantwoordelijke

DL : André Nieuwenhuijse

Initiatiefnemer

VROM

Overig betrokken organisaties

VROM, EC-LNV (Johan Tuinte en Theo Edens)

Eindproduct en totale looptijd

(ieder jaar januari terugkomend) Aangepaste VAMIL / MIA lijst.

Acties en planning

Jaarlijks is het mogelijk voorstellen bij VROM in te dienen.

Stand van zaken

Op de lijsten van VAMIL en MIA staan reeds investeringen nodig voor geïntegreerde teelt.

Aandachtspunten

- Brussel moet nog goedkeuring geven voor de opwaardering van MIA van 30% naar 40%. Binnen 3 maanden moet dit zijn afgehandeld.

Knelpunten

Kosten en financiering

Kennisoverdracht en kennisontwikkeling

8. Praktijkproef

Korte omschrijving

In navolging van de geslaagde praktijkproeven van 2000 komen uitgebreidere praktijkproeven in 2001. Dit voor een verdere verdieping en verbreding van kennis en ervaring van geïntegreerd en gecertificeerd telen op bedrijfsniveau op te doen. De praktijkproef zal ten dienste staan van de CCvD. Ze zijn tevens bedoeld om draagvlak te creëren bij agrariërs en certificerende instellingen voor het nieuwe beleid.

Eerstverantwoordelijke

DL: H. Schollaart

Initiatiefnemer

DL: H. Schollaart

Overig betrokken organisaties

Externe organisaties worden ingehuurd. Potentiële kandidaten zijn CLM en DLV.

Eindproduct en totale looptijd

- (aanvang 2001) Voorbeeld certificeringschema's.
- (oktober 2001) Evaluatie ervaringen.

De resultaten worden gebruikt ten behoeve van het CCvD voor de certificeringssystematiek

Acties en planning

- (2001)(CLM) Ontwikkelen van nieuwe en het verbeteren van bestaande certificeringschema's.
- (2001) (DLV) Toetsing hiervan door ondernemers in de praktijk.
- (2001) Communiceren van de (tussen) resultaten met boeren en tuinders, marktpartijen en vaktechnische organisaties.
- (2001) (DL, CLM, DLV) Evalueren van ervaringen.
- communiceren van de resultaten naar CCvD.

Stand van zaken

Voortzetting van praktijkproef 2000.

Aandachtspunten

De invloed van het stimuleren van geïntegreerde teelt door financiële prikkels blijkt bescheiden te zijn in vergelijking met de invloed van de markt. De voorbeeld certificatieschema's uit 2000 voldoen onvoldoende aan de eisen voor handhaving en controle.

Meer aandacht in de voorbeeld certificatieschema's voor preventieve en niet chemische bestrijdingsmethoden.

Knelpunten

De vooraf met behulp van de milieumeetlat van CLM opgestelde milieukengetallen waren te hoog gegrepen.

Kosten en financiering

Begroet is voor een praktijkproef voor het jaar 2001 met 250 deelnemers

- uitvoeringskosten aan derden f 2,64 miljoen gulden en
- onkostenvergoeding aan deelnemers f 1,25 miljoen gulden.

9. Aansturing onderzoek

Korte omschrijving

In 2001 lopen de meeste onderzoeksprogramma's (DL 303, 336, 337 en 338), gericht op gewasbescherming af.

In de periode 2001 – 2005 moeten nieuwe programma's worden opgesteld en ingevuld. Tijdens de looptijd van het MJPG is een begin gemaakt met onderzoek dat gericht is op het ontwikkelen van geïntegreerde teelt. Deze richting moet de komende jaren worden doorgezet. De inzet moet meer gericht zijn op een bijdrage aan de ontwikkeling en de realisatie van geïntegreerde teelt.

Daarnaast is er aandacht nodig voor atmosferische verspreiding van de bestrijdingsmiddelen, monitoring van milieubelasting en wettelijke taken van de PD.

De programmastructuur en invulling moeten meer zijn toegesneden op integratie van onderzoeksdisciplines en op doorstroming van onderzoeksresultaten en onderzoeksvragen vanuit de praktijk.

Dus meer richten van het onderzoek op het ontwikkelen van toepasbare kennis door:

- inzicht in de plantaardige agrobiologische systemen en de detectie van pathogenen.
- ontwikkelen van niet chemische preventie (inclusief veredeling).
- ontwikkelen van niet chemische bestrijdings- en beheersingsmethoden.
- ontwikkelen van methoden om atmosferische eigenschappen van bestrijdingsmiddelen te beoordelen.
- ontwikkelen van methoden om milieubelasting van bestrijdingsmiddelen te monitoren.
- ontwikkelen van ondersteunende systemen voor uitvoering van wettelijke taken.
- inzicht in het gebruik van genetisch gemodificeerde gewassen.

Eerstverantwoordelijke

DL voor de inhoud. Hans Schollaart.

DWK voor sturing en budgettering. Tibbe Breimer.

Initiatiefnemer

DL in begeleidingscommissie en DWK als secretaris.

Eindproduct en totale looptijd

Nieuwe onderzoeksprogramma's (2001-2005) gericht op praktisch toepasbare kennis en geïntegreerde teeltsystemen. Continue ontwikkeling van de toepasbare kennis van geïntegreerde teelt voor agrarische ondernemers.

Acties en planning

Betreft de onderzoeksprogrammering in de periode 2002 – 2005.

Procedure:

- (*medio febr 2001*) Ingediende onderzoeksplannen (incl. raming, kosten, inzet) van DLO/PO-instellingen worden aan beleidsdirecties voorgelegd.
- Reactie van beleidsdirecties.
- (*medio mei 2001*) Kaderbrief naar DLO / PO.
- (*voor aug 2001*) moeten de programmavoorstellen ingediend zijn.
- (*september 2001*) Ex-ante evaluatie van de door de DLO opgestelde programma's.
- *2002 –2005* begeleiding van het onderzoek door deelname aan begeleidingscommissies.

Stand van zaken

- (*begin dec 2000*) Brainstorming begeleidingscie DLO/PO
 - (*begin dec 2000*) Brief hoofdlijnen DWK aan DLO / PO.
- Tekst van kaderbrief van DWK is afgerond.

Aandachtspunten

Kabinet zal extra aandacht besteden aan het doorvertalen van vragen vanuit de praktijk naar concrete onderzoeksvragen, betere integratie van de verschillende onderzoeksdisciplines en een effectieve doorstroming van kennis naar de bedrijven.

Knelpunten

Kosten en financiering

In totaal is hiervoor een financiële inzet geraamd op 18 miljoen op jaar basis.

10. Landbouwkundig dag- en cursorisch onderwijs

Korte omschrijving

Dag- en cursorisch onderwijs

Voor de implementatie van het nieuwe gewasbeschermingbeleid in het agrarisch onderwijs zal worden bevorderd dat de eindtermen, leerdoelen en lesstof van het agrarisch dagonderwijs en het cursorisch onderwijs worden aangepast.

Sputtilicenties

Een goede vak kennis en vakbekwaamheid bij het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen is van groot belang voor de bescherming van het milieu en van de toepasser zelf.

Het streven naar een geïntegreerde gewasbescherming op gecertificeerde bedrijven stelt hogere eisen aan de toepasser van gewasbeschermingsmiddelen.

Vanaf 2003 zullen de vakbekwaamheidseisen aan de eisen van geïntegreerde gewasbescherming zijn aangepast.

Eerstverantwoordelijke

DWK.

DL: H. Schollaart

Initiatiefnemer

DWK.

DL: H. Schollaart

Overig betrokken organisaties

Voor zowel dag- als cursorisch onderwijs zijn dit:

AOC's , STOAS , Lobas, Lexin, ontwikkelingscentrum, PD.

Eindproduct en totale looptijd

(Langdurige procedure: minimaal 2 jaar (2002)) Aangepaste leerstof en eindnormen.

Acties en planning

- Inventarisatie gevolgen nieuw beleid voor eindtermen (dag- cursorisch- en licentieonderwijs), gereed maart 2001 (EC-LNV).
- Proces (sen) starten om de eindtermen daadwerkelijk aan te passen, afhankelijk van de resultaten van de inventarisatie.

Stand van zaken

EC-LNV, heeft van DL de opdracht gekregen het project 'Verkenning aanpassing eindtermen agrarisch onderwijs uit te voeren.

Het doel van het project is het inventariseren in welke mate de huidige eindtermen passen in de nieuwe lijnen van het gewasbeschermingbeleid en duidelijk maken, waar aanpassing van de eindnormen noodzakelijk is.

Het resultaat van het project:

- in hoofdlijnen overzicht geven van de invulling van de huidige eindtermen.
- leemtes vanuit "Zicht op gezonde teelt" duidelijk aangeven en voorstellen voor aanpassing van de eindtermen.

Aandachtspunten

Knelpunten

Kosten en financiering

11. Voorlichtingsinstrumentarium

Korte omschrijving

Op het terrein van voorlichting hebben die programma's prioriteit, waarbij telers die zich laten certificeren, ondersteuning kunnen krijgen door adviesorganisaties bij het opstellen van een gewasbeschermingsplan.

Daarnaast zal de voorlichting zijn gericht op het stimuleren van het toepassen van het meest milieuvriendelijke middel dat voor de geïntegreerde bestrijding van een ziekte, plaag of onkruid in een bepaalde teelt is toegelaten.

De bedrijfsmilieu-indicator zal daarbij als managementinstrument worden ingezet.

Eerstverantwoordelijke

DL : H. Schollaart i.s.m. DWK

Initiatiefnemer

DL : H. Schollaart

Overig betrokken organisaties

DWK, PD (website)

Eindproduct en totale looptijd

Het ontwikkelen van een voorlichtingsinstrumentarium dat vraaggericht is. Tuinders en boeren krijgen de kennis over geïntegreerde teelt waaraan zij behoefte hebben aangereikt.

Acties en planning

- (juni 2001) (EC-LNV) start met opstellen van voorlichtingsopzet.
- (augustus/ september 2001) ontwikkelen instrumentarium.

Stand van zaken

De precieze vorm waarin dit wordt geïmplementeerd moet nog worden uitgewerkt/ vastgesteld. De gedachte is om een vorm te ontwikkelen, waarin ondernemers zelf een adviseur kunnen kiezen.

Aandachtspunten

Invloed van de markt is erg belangrijk.

Suggestie: bij de uitvoering kan de werkwijze gevolgd worden, die gebruikt is bij SEP varkenshouderij of bij de meerjarenafspraken energie.

Knelpunten

Kosten en financiering

Begroot zijn twee bedrijfsbezoeken van gedurende de eerste twee jaar dat bedrijven zich laten certificeren. Begroot is tweemaal een bezoek van ca 1 uur voor totaal 40.000 bedrijven. (*Nog in discussie*)

12. ICT informatie-ontsluiting

Korte omschrijving

Er is al veel praktijkrijpe informatie en ervaring over geïntegreerde gewasbescherming beschikbaar die telers kunnen gebruiken voor het omschakelen naar een geïntegreerde bedrijfsvoering.

Deze informatie moet zo goed als mogelijk toegankelijk gemaakt worden. Daarom zullen de mogelijkheden worden onderzocht tot het inzetten van ICT voor informatie-ontsluiting, kenniscommunicatie en het delen van ervaringen van telers die al geïntegreerde gewasbescherming toepassen.

In eerste instantie wordt gedacht aan een interactieve website bij de PD.

Eerstverantwoordelijke

DL: Mevr. N. de Man

Initiatiefnemer

PD

Overig betrokken organisaties

Diversen, onderwerp van nader onderzoek.

Eindproduct en totale looptijd

(bouwen in de periode 2001 – 2002) Interactieve website voor gewasbescherming. Vervolgens onderhouden van de site.

Acties en planning

- PD stelt een projectplan op.
- Uitvoering en voorbereiding, wie leidt dit? DL PD?
- Wat zijn de mogelijkheden? Denk bijvoorbeeld aan het doorgeven van onderzoeksgegevens naar de praktijk en het uitwisselen van praktijkervaring van studieclubs (geïntegreerde teelt).
- Wat moet het opleveren (gerichte kennis)?
- Bescherming van de gegevens.
- Welke gegevens komen er op?

Opstellen

- PD blijft betrokken (adviesfunctie) bij software matige uitvoering.
(juni 2001) besluitvorming ICT informatieontsluiting

Stand van zaken

Project is nog niet gestart.

Aandachtspunten

Wees bedacht voor een autonome ontwikkeling. Bedrijven concurreren door meerwaarde te geven aan hun product in de vorm van adviezen en extra kennis op hun eigen webpagina. De website zal dus een meerwaarde moeten hebben, door het aandragen van gerichte kennis. Zorg voor goede afstemming met voorlichting.

Voorbeelden van bestaande organisaties: Het Groene Lokaal (LNV loket), Agroportal (Henk Zwinkels) / Agroweb (van o.a. CEBECO) / Agrotel (Connie Grauwman)

Bij de uitwerking van de website kan er aan gedacht worden een werkgroep op te richten die de mogelijkheden van ICT bij Zicht Op Gezonde Teelt nagaat.

Knelpunten

Kosten en financiering

Begroot zijn de kosten voor het ontwikkelen van de site in 2001: f 800.000,-- en 2002: f 1.500.000,--
In 2003 f 3.000.000,-- voor het afronden van de ontwikkeling en de eerste operationele kosten. In
2004 en 2005 zijn de operationele kosten begroot op f 1.000.000,-- per jaar.

Commentaar PD:

Het opzetten van een interactieve internetsite kost 2 jaar en 2 miljoen per jaar.

Daarnaast is extra inzet nodig van 2 fte (schaal 11 en 12).

Het structurele onderhoud is 1 miljoen per jaar.

Eisen aan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen

13. Wijziging Bestrijdingsmiddelenwet

14. Vrijwaring van het maatregelenpakket Lozingenbesluit Open Teelt per 2003

Gecertificeerde bedrijven, die geïntegreerde gewasbescherming toepassen op het niveau van het basispakket zijn verplicht:

- van tevoren een gewasbeschermingsplan op te stellen
- het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te registreren
- de milieu-indicator als managementinstrument te gebruiken,
- in de praktijk toepasbare preventieve en teelttechnische maatregelen, niet chemische bestrijdingmaatregelen en emissiearme toepassingstechnieken te gebruiken en
- (een vertaling van) voorschriften uit de bestaande regelgeving voor gewasbeschermingsmiddelen te volgen.

Alleen bedrijven, die aan deze eisen voldoen en die geïntegreerde gewasbescherming toepassen volgens het basis- en pluspakket wordt de mogelijkheid gegeven vanaf medio 2003 de landbouwkundig onmisbare middelen te gebruiken.

Gecertificeerde bedrijven met het pluspakket kunnen omdat zij aan verregaande eisen moeten voldoen, gevrijwaard worden van de al geformuleerde maatregelenpakketten in het kader van het Lozingenbesluit, zoals die per 2003 zullen gelden.

De volgende fiches zullen ingaan op certificatieschema's en aanpassing van het Lozingenbesluit.

13. Wijziging Bestrijdingsmiddelenwet

Korte omschrijving

Het wetsvoorstel wijzigt de Bestrijdingsmiddelenwet 1962 met betrekking tot de zogenaamde landbouwkundige onmisbare gewasbeschermingsmiddelen. Het betreft een tijdelijke regeling voor gewasbeschermingsmiddelen, waarvan de toelating wordt beëindigd omdat zij niet voldoen aan de gestelde milieutoelatingscriteria, maar waarvan de beschikbaarheid voor de voortzetting van een aantal teelten binnen de Nederlandse landbouw noodzakelijk is.

Vanaf medio 2003 wordt als aanvullende voorwaarde gesteld dat landbouwkundig onmisbare middelen alleen nog mogen worden gebruikt door gecertificeerde bedrijven die geïntegreerde gewasbescherming toepassen volgens het basis- en pluspakket.

Eerst verantwoordelijke

DL, André Nieuwenhuijse, Hans Schollaart en Irmo Neyman.

Initiatiefnemer

DL: certificatieschema's basis- en pluspakket André Nieuwenhuijse en Hans Schollaart
JZ : regelgeving: Hr. Eggenkamp

Overig betrokken organisaties

Overheid: VROM, Sza, VWS, CTB en AID
Bedrijfsleven: LTO, Nefyto, Agrodis, Stichting Natuur en Milieu

Eindproduct en totale looptijd

- a. Certificeringsschema's waarin gebruikseisen zijn gedefinieerd.
- b. Wetswijziging, waarin gebruikseisen zijn opgenomen.

Acties en planning

- (2001) DL: certificatieschema's
- (2003) JZ: regelgeving

Stand van zaken

Wijzigingsvoorstel Bestrijdingsmiddelenwet is goedgekeurd door het parlement.

Aandachtspunten

Hoe zit het verder met het gebruik van deze middelen door loonbedrijven op niet-gecertificeerde bedrijven.

Knelpunten

Kosten en financiering

14. Vrijwaring van het maatregelenpakket Lozingenbesluit Open Teelt per 2003

Korte omschrijving

Gecertificeerde bedrijven met een pluspakket kunnen worden gevrijwaard van de al geformuleerde maatregelenpakketten in het kader van het Lozingenbesluit, zoals die in 2003 zullen gelden.

Hiertoe zal het Lozingenbesluit worden aangepast.

De te behalen milieuwinst staat niet ter discussie. Door meer gebruik te maken van technische innovaties kan de emissiereductie doelstellingen van tenminste 90% per bedrijf worden gehaald. Deze doelstelling zal onderdeel zijn van de eisen die aan het certificatieschema van het pluspakket worden gesteld.

Eerstverantwoordelijke

V&W

Initiatiefnemer

V&W ondersteunt door LNV.

Overig betrokken organisaties

Waterschappen

Eindproduct en totale looptijd

Aangepast Lozingenbesluit.

Overleg over wetswijziging in 2001.

Acties en planning

(LNV:DL) Ondersteunen en meeliften in het herzieningstraject.

Stand van zaken

Aandachtspunten

Opnemen van de doelstelling als eis in het pluspakket!

Knelpunten

Kosten en financiering

Toelatingsbeleid

15. Uitwerking teeltsysteembenadering

16. Uitbreidingstoelatingen voor kleine toepassingen

17. Vereenvoudiging beoordeling met betrekking tot deugdelijkheid in toelatingsprocedure

18. Helpdesk CTB

19. Fonds voor kleine toepassingen

20. Stimuleringsregeling voor toelating gewasbeschermingsmiddelen van natuurlijke oorsprong (GNO)

21. Certificering en toelatingsbeleid

22. Operationalisering nieuwe milieucriteria in het toelatingsbeleid

Voor het realiseren van geïntegreerde gewasbescherming is de beschikbaarheid over een effectief pakket gewasbeschermingsmaatregelen van groot belang. Chemische gewasbeschermingsmiddelen worden daarbij terughoudend en zo beperkt mogelijk ingezet en slechts wanneer preventieve en teelttechnische maatregelen en niet-chemische bestrijdingsmaatregelen niet effectief blijken te zijn. De komende jaren zal een verdere inkrimping plaatsvinden van het pakket gewasbeschermingsmiddelen door de toelatingsbeoordeling aan de hand van de normen en criteria van de EU-gewasbeschermingsmiddelenrichtlijn. Enerzijds stimuleert dit het ontwikkelen en toepassen van geïntegreerde bestrijding- en teeltsystemen die minder afhankelijk zijn van het gebruik van chemische middelen. Anderzijds kan een minder omvangrijk pakket gewasbeschermingsmiddelen ook een belemmering zijn voor de omschakeling naar geïntegreerde gewasbescherming indien er onvoldoende niet-chemische alternatieven beschikbaar zijn of indien chemische correcties bij biologische bestrijding niet mogelijk zijn. Een gecertificeerde plantaardige productie biedt aanknopingspunten voor een meer specifiek op verschillende teelten gericht toelatingsbeleid. Als algemene randvoorwaarde geldt hierbij dat moet zijn voldaan aan de kaders van de EU-gewasbeschermingsmiddelenrichtlijn en de EU-kaders voor het verlenen van steun.

De volgende fiches geven de maatregelen weer die het kabinet onderneemt om het bedrijfsleven te ondersteunen bij de problematiek van de kleine toepassingen.

15. Uitwerking teeltsysteembenadering

Korte omschrijving

Het toelatingsbeleid is thans gebaseerd op een benadering, waarbij elk middel afzonderlijk wordt beoordeeld aan de toelatingscriteria (de stofbenadering). Certificering biedt wellicht mogelijkheden voor een zogenaamde teeltsysteembenadering, waarbij de milieubelasting van het gebruik van een middel wordt beoordeeld in de context van de teelt en rekening houdend met het gebruik van de overige chemische middelen.

Het kabinet zal in samenwerking met betrokken partijen deze benadering gaan uitwerken als aanvulling op de huidige stofgerichte benadering.

De uitwerking zal met name worden gericht op de toelating van middelen, die bij de huidige stofgerichte toelatingsbeoordeling niet aan de milieueisen kunnen voldoen maar wel essentieel zijn voor het kunnen uitvoeren van het geïntegreerde teeltsysteem.

Daarnaast dient de milieuwinst van het geïntegreerde teeltsysteem geborgd te zijn door middel van certificering.

Eerstverantwoordelijke

DL: Irmo Neyman

Initiatiefnemer

Vorbereiding besluitvorming: DL: Irmo Neyman

Onderzoek naar de mogelijkheden en inhoud van de systematiek: EC-LNV en PD.

Uitwerking systematiek : PD

Overig betrokken organisaties

DLO, CTB, RIVM, VROM, SZW, en V&W.

Eindproduct en totale looptijd

- EC-LNV: verkenning van mogelijke concepten voor teeltsysteembenaderingen.
- PD: uitwerking van meest perspectiefvol systeem.
- DL: voorbereiding besluitvorming.
- JZ: wijziging regelgeving.

Acties en planning

- *(eind 2^e kwartaal 2001)* :EC-LNV
- *(eind 2001)* :PD
- *(1^e kwartaal 2002)* :DL
- *(2002 – 2003)* :JZ

Stand van zaken

Project moeten nog worden opgestart.

Aandachtspunten

- Beeldvorming over teeltsysteembenadering
- Betrokkenheid bedrijfsleven

Knelpunten

Kosten en financiering

Inzet DL: 200 uren.

Inzet PD: Eerste grove schatting is qua inzet: 6 maanden, 1 dag / week voor 2 mensen vanuit PD in het totaal 400 uur. Andere partijen 0,5 –1 dag /week. PD komt hier nog op terug.

Inzet derden als RIVM en CTB????

16. Uitbreidingstoelatingen voor kleine toepassingen

Korte omschrijving

De dossiereisen voor uitbreidingstoelatingen voor kleine toepassingen worden aangepast in afwachting van de beoordeling van de hoofdtoelating. Thans is een uitbreiding van de toelating voor middelen weliswaar mogelijk, maar wordt gezien als een nieuwe toelating. Dit houdt in dat voor de uitbreiding van een toelating een volledig dossier moet worden ingediend volgens de vigerende dossiereisen. Het dossier voor de hoofdtoelating hoeft echter pas op een later tijdstip aan deze dossiereisen te voldoen, nl. op het moment van de reguliere herbeoordeling. De regelgeving zal zodanig worden gewijzigd dat voor een uitbreidingstoelating de dossiereisen gelden zoals die oorspronkelijk van toepassing waren voor de hoofdtoelating. Bij uitbreidingsaanvragen zal wel moeten worden voldaan aan de huidige dossiervereisten voor de Volksgezondheid.

Eerstverantwoordelijke

DL: Irmo Neyman

Initiatiefnemer

JZ

Overig betrokken organisaties

CTB, VROM, VWS, SZW, Nefyto, Agrodis en LTO.

Eindproduct en totale looptijd

(Realisatie 4^e kwartaal 2001) Wijziging bestrijdingsmiddelenwet 1962 (publicatie staatsblad).

Acties en planning

(2de kwartaal 2002) Wijzigingsvoorstel bestrijdingsmiddelenwet 1962 in procedure (voor advies Raad van State).

Stand van zaken

Een wijzigingsvoorstel is in voorbereiding.

Aandachtspunten

- Deze voorziening zal alleen gaan gelden voor stoffen die nog niet in Europees kader zijn beoordeeld.
- Bij uitbreidingsaanvragen zal wel moeten worden voldaan aan de huidige dossiervereisten voor de Volksgezondheid.

Knelpunten

Kosten en financiering

Inzet DL: 40 uren.

17. Vereenvoudiging beoordeling met betrekking tot deugdelijkheid in toelatingsprocedure

Korte omschrijving

De mogelijkheden worden verkend of ter vereenvoudiging van de toelatingsprocedure het overleggen van deugdelijkheidsgegevens kan worden beperkt. Achtergrond hiervan is dat het bedrijfsleven van mening is, dat de landbouwkundige deugdelijkheid van een gewasbeschermingsmiddel primair een zaak is tussen producent en gebruiker. Uitgebreid onderzoek naar deugdelijkheid van een middel zou dan in de toelatingsprocedure achterwege kunnen blijven. Het kabinet hanteert als uitgangspunt bij de verkenning dat er voldoende gegevens beschikbaar moeten zijn om een adequate risicobeoordeling te kunnen uitvoeren.

Eerstverantwoordelijke

DL: Irmo Neyman

Initiatiefnemer

PD

Overig betrokken organisaties

JZ, LTO Nefyto, Agrodīs en CTB.

Eindproduct en totale looptijd

Rapport met mogelijkheden voor de beperking van deugdelijkheidsgegevens van gewasbeschermingsmiddelen (kleine toepassingen).

Acties en planning

- (2^e kwartaal 2001) (PD) Verkenning van mogelijkheden om de deugdelijkheidstoets in de toelatingsprocedure te vereenvoudigen.
- (4^e kwartaal 2001) Besluitvorming.

Stand van zaken

Aandachtspunten

Knelpunten

Deugdelijkheid is zaak tussen producent en gebruiker: maar hoe zit het met de verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden?

Kosten en financiering

Inzet DL: 80 uren

PD

18. Helpdesk CTB

Korte omschrijving

Bij de helpdesk kunnen aspirant-aanvragers voor de toelating van kleine toepassingen informatie inwinnen over toelatingsprocedure, de dossiereisen, de extrapolatiemogelijkheden en de mogelijkheden om een toelating te krijgen. De toelatingskosten (dossier- en beoordelingskosten) kunnen zo beperkt worden.

Eerstverantwoordelijke

CTB

Initiatiefnemer

CTB

Overig betrokken organisaties

DL, VROM en WVS.

Eindproduct en totale looptijd

(operationeel in 2001) Helpdesk CTB met informatie over de toelatingeisen (aanvragen dossiers) met betrekking tot kleine toepassingen.

Acties en planning

- CTB maakt voorstel voor afbouw overheidsfinanciering in 5 jaar.
- (CTB) Na een jaar worden de ervaringen met de helpdesk geëvalueerd.
- CTB voert na 1 jaar de evaluatie uit.

Stand van zaken

Oprichten helpdesk: gerealiseerd.

Aandachtspunten

Knelpunten

Kosten en financiering

Kosten eerste jaar 300.000.

CTB moet nog met voorstel komen met afbouw overheidsfinanciering in 5 jaar.

19. Fonds voor kleine toepassingen

Korte omschrijving

Kleine toepassingen zijn van relatief gering commercieel belang voor de agrochemische industrie. De toelatingsbeoordeling van aanvragen en het onderzoek dat noodzakelijk is voor het samenstellen van een toelatingsdossier voor kleine toepassingen is doorgaans te kostbaar voor een fabrikant. De agrochemische industrie vraagt in toenemende mate geen verlenging of nieuwe toelating aan voor kleine toepassingen. Het wordt steeds belangrijker dat het landbouwbedrijfsleven activiteiten onderneemt om de totstandkoming van een toelating voor kleine toepassingen te realiseren. Het kabinet ondersteunt de sector daarbij door gedurende een periode van 5 jaar voor 50% financieel bij te dragen aan de toelatingkosten voor kleine toepassingen van chemische middelen. Onder voorwaarde dat het bedrijfsleven (landbouw en agrochemische) gezamenlijk een zelfde bijdrage levert, stort de overheid in totaal een bijdrage van minimaal f 9,5 miljoen in het bestaande fonds Kleine toepassingen.

Eerstverantwoordelijke

DL: Irmo Neyman.

Initiatiefnemer

DL: Irmo Neyman

Overig betrokken organisaties

Nefyto, LTO, PD, JZ en EC-LNV.

Eindproduct en totale looptijd

(gedurende 5 jaar) Subsidie beschikkingen voor stimulering van de toelating van kleine toepassingen.

Acties en planning

- (DL) Overleg over verlenging van het fonds en commitment bedrijfsleven.
- Goedkeuring uitbreiding/ verlenging van het fonds door de EU.

Stand van zaken

Aandachtspunten

- Financiering uitvoeringskosten PD.
- Pleiten voor een EU fonds voor kleine toepassingen (Her de Heer).

Knelpunten

Kosten en financiering

Bijdrage overheid 50%: totale bijdrage overheid f 9,5 miljoen.
Van bedrijfsleven wordt een gelijke bijdrage verwacht.

Jaar	2001	2002	2003	2004	2005
Aantal aanvragen	20	30	40	50	50
Begroot f	2 miljoen	3 miljoen	4 miljoen	5 miljoen	5 miljoen

Inzet PD: 0,5 fte schaal 10 / 11.

20. Stimuleringsregeling voor toelating gewasbeschermingsmiddelen van natuurlijke oorsprong (GNO)

Korte omschrijving

GNO's kunnen mogelijk een alternatief zijn voor chemische middelen. Dergelijke middelen zijn niet per definitie veiliger voor de mens en milieu dan chemische middelen. Ter bescherming van de consument en de toepasser moet de veiligheid van een GNO voldoende gegarandeerd zijn. Dergelijke middelen dienen dan ook beoordeeld te worden uit hoofde van de Bestrijdingsmiddelen- wet. Tot nu toe worden nauwelijks initiatieven genomen voor toelatingsaanvragen voor GNO's, omdat de zeer beperkte omzet niet opweegt tegen de toelatingskosten. Op dit moment wordt zowel nationaal als internationaal (EU) reeds gewerkt aan het vereenvoudigen van de dossier- en toelatingseisen voor GNO's, waardoor de toelatingskosten worden verminderd. Aanvullend zal de overheid gedurende een periode van 5 jaar een totale financiële bijdrage van f 12,5 miljoen gulden leveren aan de toelatingskosten voor GNO's voor de biologische sector en waar mogelijk voor de geïntegreerde gewasbescherming.

Eerstverantwoordelijke

DL: André van Straaten

Initiatiefnemer

André van Straaten

Overig betrokken organisaties

JZ, CTB, PD, LTO, Nefyto, ARTEMIS en Platform Biologica.

Eindproduct en totale looptijd

Stimuleringsregeling: Besluit over toekenning financiële bijdragen voor toelatingskosten voor GNO's.

Acties en planning

- (2de kwartaal 2001) Het uitwerken van een stimuleringsregeling.
- (4de kwartaal 2001) Goedkeuring regeling door EU.
- (2001) (PD en CTB) Samenwerkingsverbanden met andere lidstaten.
- (2001) (Her de Heer) Zoeken naar mogelijkheden om binnen EU-kader meer stoffen van GNO's beoordeeld te krijgen.

Stand van zaken

Aandachtspunten

Uitvoerder stimuleringsregeling?

Knelpunten

Kosten en financiering

Totaal f 9,5 miljoen verdeeld over 5 jaar.

21. Certificering en toelatingsbeleid

Korte omschrijving

Het opnemen van aanvullende toepassingsvoorschriften en de borging daarvan in certificeringssystemen Dit biedt mogelijkheden voor meer maatwerk in het toelatingsbeleid. In bepaalde situaties kunnen bepaalde middelen wel degelijk binnen de wettelijke milieueisen verantwoord worden toegepast, door de toelating te koppelen aan een adequaat certificeringssysteem

Eerstverantwoordelijke

DL: Irmo Neyman.

Initiatiefnemer

DL: Irmo Neyman

Overig betrokken organisaties

CTB, JZ, VROM, VWS, SZW en AID.

Eindproduct en totale looptijd

(start 2de kwartaal 2001 en afronding 3de kwartaal 2001) Aanvullende toelatingseisen.

Acties en planning

- Onderzoek naar wetswijzigingregeling nodig.
- Voorwaarden / mogelijkheden helder krijgen vanuit handhaving.

Stand van zaken

Eerst moet het certificeringssysteem ontwikkeld zijn.

Aandachtspunten

Knelpunten

Kosten en financiering

22. Operationalisering nieuwe milieucriteria in het toelatingsbeleid

Korte omschrijving

De milieucriteria voor atmosferische verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen en voor drinkwater uit oppervlaktewater zijn reeds in de EU-gewasbeschermingrichtlijn en de nationale wetgeving opgenomen. Deze milieucriteria zijn nog niet geoperationaliseerd en worden derhalve bij zowel de nationale als EU-beoordeling van stoffen nog niet toegepast.

Mede vanwege het sterk grensoverschrijdende karakter van de atmosferische verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen zal Nederland aansluiten bij het operationaliseren in Europees verband.

Eerstverantwoordelijke

VROM:

- Implementatie drinkwatercriterium: René Marcelis
- Implementatie atmosferische depositie: Douwe Jonkers

Initiatiefnemer

VROM: Henk Merkus

Overige betrokken organisaties

DL: André van Straten

Eindproduct en totale looptijd

Implementatie drinkwatercriterium voor oppervlaktewater.

Eindproduct is interdepartementale besluitvorming over een aantal aanbevelingen.

Bij de politieke besluitvorming zal naar verwachting een koppeling gemaakt worden met het algemene gewasbeschermingbeleid.

Afhankelijk van de besluitvorming zal al of niet worden overgegaan tot juridische vastlegging van het criterium.

(voor eind 2001) Ex ante evaluatie naar de gevolgen van het middelenpakket en politieke besluitvorming.

Acties en planning

Drinkwater

- *(medio 2001)* (VROM) Onderzoeken van de mogelijkheden en de verschillende consequenties, om het drinkwatercriterium voor oppervlaktewater te operationaliseren in het nationale toelatingsbeleid voor gewasbeschermingsmiddelen.
- *(eind 2001)* (VROM) Op basis van voorgaand onderzoek zal besluitvorming plaatsvinden.
- *(begin 2002)* (CTB) Drinkwatercriterium is geoperationaliseerd en wordt formeel bij de toelatingstoetsing betrokken.

Atmosferische depositie

- Plan van aanpak ontbreekt op dit moment: derhalve acties en planning ontbreken.

Stand van zaken

Bovengenoemde milieucriteria voor het onderdeel drinkwater zijn in de EU-gewasbeschermingrichtlijn en de nationale wetgeving opgenomen, maar zijn nog niet geoperationaliseerd. Plan van aanpak moet nog worden gemaakt.

Voor het onderdeel atmosferische depositie is een conceptbeleidsstandpunt, waarover verder onderhandeld moet worden. In het concept staat dat voor de grensoverschrijdende problematiek van atmosferische depositie, operationalisering van een criterium in EU-verband gewenst is. Voor de problematiek op lokaal en regionaal niveau geeft het conceptbeleidsstandpunt aan dat er geen directe link wordt gelegd met het toelatingsbeleid (er is dus geen sprake van operationalisering van een toelatingscriterium), maar dat de instrumenten ontwikkeld moeten worden t.b.v. gebiedenbeleid:

- een classificeringmethodiek (voor de indeling van gewasbeschermingsmiddelen naar hun potentie t.a.v. atmosferische emissies en een regionaal beoordelingsinstrumentarium. Beiden zouden evenwel kunnen dienen als 'voorlopers' voor het operationaliseren van een toelatingscriterium (info D. Jonkers VROM).

Aandachtspunten

Relatie met certificatie aangeven / afstemmen met EU.

Knelpunten**Kosten en financiering**

Genoemd onderzoek t.b.v. Implementatie drinkwatercriterium voor oppervlaktewater: ca f 150.000. Enkele deelonderzoeken zijn reeds gestart.

Preventiebeleid in de keten

Preventieve maatregelen tegen ziekten, plagen en onkruiden in de keten zijn van groot belang om geïntegreerde gewasbescherming op de productiebedrijven te kunnen realiseren. Gezond uitgangsmateriaal is hiervoor eveneens een belangrijke voorwaarde. Indien een producent van uitgangsmateriaal onvoldoende maatregelen neemt om een kwalitatief hoogwaardig product op te leveren, kan dit ertoe leiden dat op de productiebedrijven extra gewasbeschermingsmiddelen moeten worden ingezet. Daarnaast brengt de toenemende (internationale) handel extra risico's met zich op insleep van ziekten en plagen. Op mondiaal niveau zullen in toenemende mate afspraken worden gemaakt over fytosanitaire maatregelen. Het kabinet zal onderzoeken of het huidige preventiebeleid en de uitvoering ervan adequaat is. Daarnaast zal, binnen de hiervoor van toepassing zijnde EU- en internationale kaders, de Nederlandse inzet erop gericht zijn om preventie in de keten meer aandacht te geven. De nu volgende fiches geven de rol van de overheid hierin weer.

23. Regelgeving voor plantgezondheid

Korte omschrijving

De regelgeving voor plantgezondheid valt in 2 delen uiteen: de regels voor de schadelijke plantenziekteverwekkers als onderdeel van de fytosanitaire regelgeving (sterk internationaal) en de regels voor de zogenaamde kwaliteitsziekten als onderdeel van de kwaliteitsregeling.

In het kader van het nieuwe gewasbeschermingbeleid zal Nederland in de Europese en mondiale discussies over uitbreiding en herziening van de fytosanitaire wet- en regelgeving en internationale standaarden het belang inbrengen dat gehecht wordt aan geïntegreerde gewasbescherming en geïntegreerde teeltsystemen.

Wat betreft de kwaliteitsregeling zal het kabinet in overleg met de betrokken partijen binnen de vastgestelde EU-kaders de mogelijkheden nagaan van een aanscherping van de normen voor de plantgezondheid.

Eerstverantwoordelijke

DL

Initiatiefnemer

DL

Overig betrokken organisaties

BKD, NAK en PD

Eindproduct en totale looptijd

Inschatting PD:

(2001): analyse en plan van aanpak

(2002): uitvoering

EU/internationale overeenstemming

Acties en planning

- DL geeft opdracht om na te gaan voor welke ziekten/ plagen een aanscherping van de normen voor de plantgezondheid nodig is (PD).
- Vervolgens stimuleert DL dat het kabinet in overleg met de betrokken partijen binnen de vastgestelde EU-kaders de mogelijkheden nagaat van een aanscherping van de normen voor de plantgezondheid.
- PD maakt analyse en vervolgens stimuleert DL dat Nederland in de Europese en mondiale discussies over uitbreiding en herziening van de fytosanitaire wet- en regelgeving en internationale standaarden het belang inbrengt dat gehecht moet worden aan geïntegreerde gewasbescherming en geïntegreerde teeltsystemen.

Stand van zaken

Aandachtspunten

Richtlijnen afstemmen met EU.

Nationale ruimte binnen de EU-kaders (PD, NAK en DL)

Knelpunten

Nederland zal in de Europese en mondiale discussies over uitbreiding en herziening van de fytosanitaire wet- en regelgeving en internationale standaarden het belang inbrengen dat gehecht wordt aan geïntegreerde gewasbescherming en geïntegreerde teeltsystemen. Dit is een kwestie van lange adem.

Kosten en financiering

PD: 0,5 fte (schaal 11) extra.

24. Risicoanalyses

Korte omschrijving

Om in beeld te krijgen welke bedreigingen met ziekten, plagen en onkruiden kwalitatief en kwantitatief een rol spelen zullen op sectorniveau ketenanalyses worden uitgevoerd. Op basis hiervan zal als voorwaarde voor certificering worden gesteld dat per bedrijf, als onderdeel van een gewasbeschermingsplan, een risicoanalyse wordt uitgevoerd. De uit de risicoanalyse voortkomende informatie zal naar verwachting een bijdrage leveren aan de motivatie van bedrijven om daadwerkelijk met preventie aan de gang te gaan. De verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van de sectoranalyses ligt bij het bedrijfsleven zelf.

Eerstverantwoordelijke

Bedrijfsleven uitgangsmateriaal, LTO, PT, Puma.
Contactpersonen Jaap den Dekker en Edwin Tigelaar.

Initiatiefnemer

Bedrijfsleven

Overig betrokken organisaties

PD

- voor de pilot en methodologische ondersteuning (dwz. externe expertise).
- ter ondersteuning van landbouw voor het implementatiedeel.

Eindproduct en totale looptijd

Risicoanalyse van een sector (bloemen, boomteelt etc.) en per bedrijf.
Gewasbeschermingsplan als afgeleide van de risicoanalyse.

Acties en planning

DL

- Overheid moet contact opnemen met het bedrijfsleven betreffende risico-analyses.
- Zorgen dat het uitvoeren van een risico-analyse in de certificeringschema's komt te staan.

PD

- (2001) Pilot(s) tbv systematiek ontwikkeling.
- (2002) Implementatie (dwz voor alle sectoren).

Stand van zaken

In opdracht van de aardappelsector is al een risico-analyse van de aardappelkolom gemaakt.

Aandachtspunten

Wie betaalt de analysekosten? (het is primair de verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven).
Welke sectoren en hoeveel per jaar?

Er is reeds door de PD (uitgevoerd door Jeroen Kavelaars) in opdracht van de aardappelsector een risico-analyse van de aardappelkolom gemaakt. Zie ook Pootgoed Certificerings Commissie (PCC), Jensema.

Knelpunten

De vraag is of het feit dat je pas in 2002 kunt gaan werken voor de gehele landbouw, gevolgen heeft voor de start van ZOGT (nml. ook van start 1-1-2002).

Kosten en financiering

Inzet pilot: 1 fte PD schaal 12 (extra) en fulltime methodologische ondersteuning (f 100.000,-)
Implementatie: 0,5 fte schaal 12.

25. Calamiteiten

Korte omschrijving

Bedrijven in de plantaardige sector worden regelmatig geconfronteerd met ziekten en plagen die vanuit de omgeving de productie belagen. Voor een afdoende bestrijding moeten op de belaagde bedrijven vaak extra chemische middelen worden ingezet. In het nieuwe gewasbeschermingbeleid is dit niet gewenst.

Het kabinet zal de mogelijkheden onderzoeken om tot een samenhangend stelsel van wet- en regelgeving te komen om calamiteiten met ziekten en plagen te voorkomen. Daarnaast zullen in de certificeringsschema's maatregelen worden opgenomen die gericht zijn op het voorkomen dan wel aanpakken van infectiehaarden op de bedrijven.

Eerstverantwoordelijke

Beleidsverantwoordelijke: DL

Initiatiefnemer

Wet en regelgeving: DL en / of PD

Certificeringseisen: DL, CCvD (rampenplan en overmachtregels).

Overig betrokken organisaties

JZ, PD, CI, Productschappen, LTO.

Eindproduct en totale looptijd

(in de loop van 2001) Wet- en regelgeving en certificeringseisen.

Acties en planning

Inventarisatie van incidenten, certificering (vb. ruimen).

Stand van zaken

Aandachtspunten

In certificatieschema's maatregelen opnemen om calamiteiten te voorkomen.

Dit is een omvangrijke en complexe actie. Invliegen uit bosranden / plantsoen, de kas van de burens, niet afgedekte afvalhopen etc.

Knelpunten

Nagaan bij PD:

- Welke calamiteiten zijn er?
- Analyse met kansen op calamiteiten.
- Hoe binnen certificering regelen?
- Hoe kun je preventie regelen? (wetgeving en ?)

Kosten en financiering

Lopende inzet PD.

26. Import

Korte omschrijving

In de glastuinbouw bestaat op dit moment een erkenningsregeling met een bijbehorend keurmerk (Phytomark) dat tot doel heeft de insleep via import en de daaruit voortvloeiende verspreiding van ziekten en plagen in deze sector te voorkomen. De verantwoordelijkheid voor het vrijblijven van ziekten en plagen wordt met dit keurmerk bij de individuele bedrijven neergelegd.

De voorwaarden van het keurmerk hebben vooral betrekking op de beheersing van de primaire bedrijfsprocessen. Eén van de voorwaarden is het opstellen van een gewasbeschermingsplan. Elementen van Phytomark zullen als algemene voorwaarden in de certificatieschema's worden opgenomen.

Eerstverantwoordelijke

Bedrijfsleven

Initiatiefnemer

CCvD bij vertaling eisen certificatieschema's.

Overig betrokken organisaties

Certificerende Instelling (CI), WOPEC, PD, bedrijfsleven, handel, stekbedrijven.

Eindproduct en totale looptijd

Aantal eisen vanuit Phytomark geïmplementeerd in de certificeringschema's

Acties en planning

- Het laten opnemen van elementen van Phytomark in de certificatieschema's.

Stand van zaken

Aandachtspunten

Afstemming bij invulling certificatieschema's, eisen Phytomark staan in de bijlage.

Knelpunten

Kosten en financiering

Bedrijfsleven

Niet landbouwkundig gebruik van bestrijdingsmiddelen

27. Evaluatie MJPG in de sector Openbaar Groen

28. Particulier gebruik van gewasbeschermingsmiddelen

Op beperkte schaal (2 à 3 %) worden buiten de landbouw bestrijdingsmiddelen gebruikt. Lokaal leidt dit tot milieuproblemen. Met name de uitspoeling van verhardingen in gemeenten en vanaf bedrijventerreinen leidt regelmatig tot overschrijding van de milieunormen en tot milieuproblemen. Daarnaast kan de particuliere gebruiker bestrijdingsmiddelen kopen zonder dat er eisen worden gesteld diens deskundigheid omtrent het gebruik van de gewasbeschermingsmiddelen.

De volgende fiches geven aan welke rol de overheid heeft bij het terugdringen van het gebruik van bestrijdingsmiddelen, zowel particulier als in het openbaar groen.

27. Evaluatie MJPG in de sector Openbaar Groen

Korte omschrijving

In de periode 1997 t/m 2000 zijn de Bestuurlijke Afspraken uitvoering MJPG Openbaar Groen van kracht geweest. In 2001 worden deze afspraken geëvalueerd. Daarnaast zal het CBS een enquête uitvoeren om inzicht te krijgen in het gebruik in deze sector.

Naast inzicht in bereikte resultaten zijn evaluatie en enquête een bron voor implementatie van het nieuwe gewasbeschermingbeleid Zicht op Gezonde teelt voor zover het de sector Openbaar Groen betreft. De resultaten uit de evaluatie en enquête kunnen worden gebruikt voor de implementatie van de sector Openbaar Groen in het nieuwe gewasbeschermingbeleid.

Eerstverantwoordelijke

DL: Henk Peelen

Initiatiefnemer

EC-LNV en CBS.

Overig betrokken organisaties

Stichting Groenraad, VNG, NS railinfrabeheer, SBB, Rijkswaterstaat, DGW&T, Bosschap, Unie van Waterschappen, beheerders/ vertegenwoordigers van bedrijventerreinen (aparte actie), IPO, provincies, Nefyto, VEWIN, afzonderlijke gemeentes en particulieren (aparte actie).

Eindproduct en totale looptijd

(Eind 3de kwartaal 2001) Openbaar Groen geïmplementeerd in "Zicht op Gezonde Teelt" op basis van gebruikscijfers in de sector Openbaar Groen en resultaat van de uitwerkingsplannen van de ondertekenaars van de Bestuurlijke Afspraken.

Acties en planning

- Inzetten evaluatie Bestuurlijke Afspraken.
- Inzetten CBS enquête.
- Bespreking enquête met sectorgroep Openbaar Groen.
- Bespreking uitkomst enquêtes met gemeentes (overleg Stas-VNG o.a). Plannen maken.
- Bespreking uitkomst enquêtes met vertegenwoordigers van bedrijventerreinen en /of beheerders. Plannen maken.
- Voorlichting rondom het gebruik van bestrijdingsmiddelen op verhardingen richting gemeentes en bedrijventerreinen stimuleren.

Stand van zaken

Door CBS en EC-LNV afdeling Landbouw (verzoek voor inzet is bij EC-LNV ingediend) zal een enquête en evaluatie uitgevoerd worden van de gebruikscijfers in de sector Openbaar Groen en van de gemaakte Bestuurlijke Afspraken tussen de ondertekenaars van de afspraken en de Rijksoverheid.

Aandachtspunten

Inzet EC-LNV geaccordeerd?

Knelpunten

Kosten en financiering

LNV: kosten en financiering van de evaluatie en enquête.

28. Particulier gebruik van gewasbeschermingsmiddelen

Korte omschrijving

Gepoogd wordt het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen voor particulier gebruik verder te beperken. Daartoe zal in het kader van de toelating van een middel onderscheid gemaakt worden tussen middelen voor particulier- en professioneel gebruik.

Onderzocht zal worden of de wettelijke gebruiksvoorschriften zodanig kunnen worden gewijzigd, dat de particuliere gebruiker alleen nog voor particulier gebruik toegelaten middelen mag gebruiken. En dat voor het gebruik van overige middelen de particuliere gebruiker dient te beschikken over een gewasbescherminglicentie of daarvoor een bevoegd persoon of bedrijf dient in te schakelen.

Eerstverantwoordelijke

DL: Beleidspooler en André van Straaten

Initiatiefnemer

DL, CTB en JZ.

Overig betrokken organisaties

Nefyto, CTB, PD.

Eindproduct en totale looptijd

(2001-2003) Rapport met mogelijkheden voor aanpassing van particulier gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Uitvoering van de aanpassing en een voorlichtingsactie.

Onderzoek, voorbereiding en aanpassing van de wet zullen minimaal 2 jaar in beslag nemen.

Acties en planning

- Onderzoeken of het wettelijk gebruiksvoorschrift van bestrijdingsmiddelen zodanig kan worden aangepast dat een particulier gebruiker alleen nog een voor particulier gebruik toegelaten middel mag toepassen.
- Eventuele wijzigingen van de wet verspreiden naar particulieren.
- Voorlichting geven over de negatieve gevolgen van het gebruik van bestrijdingsmiddelen.

Stand van zaken

Er is nog geen initiatief genomen.

Aandachtspunten

Bij toelating van een middel zal onderscheid gemaakt worden tussen middelen voor particulier- en professioneel gebruik. Het gaat hier met name om de te ontwikkelen normen, de criteria zijn duidelijk.

Knelpunten

Kosten en financiering

Begroot is f 300.000,- om te onderzoeken of de wettelijke gebruiksvoorschriften zodanig kunnen worden aangepast dat een particulier gebruiker alleen voor particulier gebruik toegelaten middelen mag gebruiken. Voor 2002 en 2003 is f 100.000, begroot voor voorlichting over gebruik van bestrijdingsmiddelen naar particulieren. In 2001 is voor een voorlichtingsactie van de AVVN f 300.000,- begroot.

PD: 250 uur (voor JZ, PD en DL samen)

Uitvoering, handhaving en monitoring

29. Uitvoering en handhaving

30. Monitoring, uitvoering en handhaving: rol en functie AID

Aan de certificeringschema's zullen specifieke eisen gesteld worden uit het oogpunt van handhaving. De opgenomen maatregelen moeten uitvoerbaar en controleerbaar zijn. De uitkomsten van het de ex ante evaluatie, die door het expertisecentrum voor Rechtshandhaving van het Ministerie is uitgevoerd zijn daarbij van belang.

In deze ex ante evaluatie is vastgesteld dat certificeren kansen biedt vanuit het oogpunt van het naleven van wet- en regelgeving.

Twee aspecten zijn daarbij voor het certificaat van groot belang:

- de markt moet er behoefte aan hebben en
- het certificaat moet betrouwbaar zijn.

Met als randvoorwaarde dat de kwaliteit van de private controle instelling op een hoog niveau ligt.

De volgende fiches zullen ingaan op uitvoering, handhaving en monitoring.

29. Uitvoering en handhaving

Korte omschrijving

Beleidskader Zicht op gezonde teelt

In 2001 zal het CCvD de maatregelen voor geïntegreerde gewasbescherming uitwerken tot certificeringsschema's van het basis- en pluspakket.

Waar mogelijk wordt aangesloten bij reeds bestaande certificeringsschema's.

Daarnaast zal bij het opstellen van de eisen en normen in de certificeringsschema's uitgegaan worden van de op dat moment in de praktijk toepasbare (basispakket) en best beschikbare (pluspakket) preventieve en teelttechnische maatregelen en toepassingstechnieken.

Bij de handhaving van het gewasbeschermingsbeleid zal aansluiting gezocht worden bij het nieuwe systeem van certificering, de uitvoering van het toelatingsbeleid en de invoering van een heffing op gewasbeschermingsmiddelen.

Aan de certificeringsschema's zullen specifieke eisen worden gesteld uit oogpunt van handhaving

Eerstverantwoordelijke

Directie Landbouw: A. Burger

Initiatiefnemer

Overige betrokken organisaties

Door de RvA goedgekeurde private controle-instellingen.

Eindproduct en totale looptijd

(vanaf 2002) Handhaving uitgevoerd door gecertificeerde instellingen.

Acties en planning

(2001) Opstellen specifieke eisen t.a.v. handhaving: werkgroep Opstellen Eisen Certificering "Zicht op gezonde teelt"

(2001) RvA: toetsing certificeringsschema's en accreditatie CI's

(2001) Risicoanalyse uit te voeren door AID (zie fiche monitoring AID)

Stand van zaken

Werkgroep Opstellen Eisen Certificering "Zicht op gezonde teelt" is opgericht

Aandachtspunten

Het functioneren van de "markt" en de betrouwbaarheid van het certificaat.

Certificering kan zorg dragen voor (extra) prikkels tot normconformgedrag vanuit de markt.

Het uitblijven of wegvallen van deze marktprikkels vormt tegelijkertijd ook voor een belangrijk gevaar voor het slagen van 'Zicht op gezonde teelt'.

Dit is afhankelijk van twee aspecten:

- de markt moet behoefte hebben aan gecertificeerde producten
- het certificaat moet betrouwbaar zijn (zie tevens fiche Communicatie nieuw beleid)

Knelpunten

Kosten en financiering

30. Monitoring, uitvoering en handhaving: rol en functie AID

Korte omschrijving

Ex ante-verkenning Certificering en Handhaving

In opdracht van het Ministerie van LNV heeft het expertisecentrum Rechtshandhaving van het Ministerie van Justitie een ex-ante verkenning uitgevoerd naar de consequenties van 'Zicht op Gezonde Teelt' voor de naleving van de wet- en regelgeving en de handhaving.

In de verkenning komt het expertisecentrum Rechtshandhaving tot de volgende aanbevelingen en aandachtspunten.

Het functioneren van de "markt" en betrouwbaarheid van het certificaat.

Certificering kan zorgdragen voor (extra) prikkels tot normconformgedrag vanuit de markt.

Het uitblijven of wegvallen van deze marktprikkels vormt tegelijkertijd ook een belangrijk risico voor het slagen van 'Zicht op gezonde teelt'.

Het uitblijven of wegvallen van deze marktprikkels is afhankelijk van twee aspecten:

- de markt moet behoefte hebben aan gecertificeerde producten.
- het certificaat moet betrouwbaar zijn.

Zie fiche Communicatie nieuw beleid en rol DL daarbij.

Controleerbaarheid van normen.

De gevaren van handhaving hangen voor een belangrijk deel samen met de beperkte mogelijkheden om objectief – zonder medeweten van de te controleren bedrijven – vast te stellen of men zich aan de gestelde normen houdt.

Dat geldt voor de wettelijke normen die de basis vormen voor de certificeringschema's, maar evenzeer voor de bovenwettelijke normen die in de certificatieschema's worden geïntroduceerd.

Zie fiche 'Werkgroep Opstellen Eisen Certificering "Zicht op gezonde teelt"'

Onderlinge afstemming overheid, AID en CI.

Afstemming tussen overheid, AID en CI is belangrijk, zowel als het gaat om afstemming in controle-activiteiten als informatie-uitwisseling en overeenstemming in sanctie-oplegging.

Naarmate de overheid meer consequenties verbindt aan het hebben van een certificaat, wordt het belang van afstemming tussen overheid, AID en CI groter om uitholling van het certificaat en daardoor verlies van geloofwaardigheid van de overheid tegen te gaan.

Dit aspect zal verder uitgewerkt dienen te worden

Eerstverantwoordelijke

DL: Mevr. A. Burger

Initiatiefnemer

AID

Overig betrokken organisaties

Door RvA goedgekeurde private controle-instellingen (CI's)

Eindproduct en totale looptijd

(vanaf 2002) Extra controles ook bij niet gecertificeerde bedrijven en gericht handhaving.

(vanaf 2002) Handhaving afgestemd op nieuw element van private handhaving door certificerende instellingen (o.a. door ontwikkelen tweedelijns toezicht).

Acties en planning

Inzet en rol AID:

- op basis van risicoanalyses, extra en gericht controles uitvoeren op (niet-)gecertificeerde bedrijven om het nalevingniveau van wet- en regelgeving met betrekking tot bestrijdingsmiddelen fors te verhogen ten opzichte van de huidige situatie.
- tweedelijns toezicht op de controle door certificerende instellingen uitoefenen en zorgdragen voor afstemming en communicatie met certificerende instellingen.

- extra controle-inzet leveren voor controle op illegaal gebruik en ontduiking van heffingen door middel van keten- c.q. thema-onderzoeken.
 - samenwerken/ afstemmen met andere belanghebbende inspectiediensten.
- De activiteiten zullen door de AID in de Jaarbrief worden opgenomen.

Stand van zaken

Begroting extra inzet AID ligt ter goedkeuring bij minister LNV.

Aandachtspunten

(Zie de nota: Een verkenning van de consequenties van het beleidskader 'Zicht op Gezonde Teelt' voor handhaving en normnaleving geschreven door het EC rechtshandhaving).

- Naleving door ondernemers hangt sterk af van bereidwilligheid van CI voor het opleggen van sancties bij overtredingen.
- Sanctie-ernst hangt sterk af van waarde van certificaat voor de ondernemer.
- Vanuit oogpunt betrouwbaarheid certificaten en geloofwaardigheid van de overheid moeten overheid en CI zoeken naar afstemming bij het opleggen van sancties.
- Knelpunt: informatie-uitwisseling CI <-> overheid.
- Publiek en private handhaving in relatie tot politieke verantwoordelijkheid.

Knelpunten

Kosten en financiering

Begroot zijn de kosten voor totaal van ca 3850 extra controles per jaar vanaf 2002. Vanaf 2002 verminderd het aantal extra controles voor (niet) gecertificeerde bedrijven en neemt het aantal controles voor tweede lijnstoezicht en extra inzet voor illegaal gebruik toe.

Onderwerp	2001	2002	2003	2004	2005
• Extra controle-inzet (niet-) gecertificeerde bedrijven	--	1.300.000	1.200.000	1.100.000	1.000.000
• Tweede lijnstoezicht (incl. informatie- uitwisseling met private handhaving)	250.000	500.000	600.000	700.000	800.000
• Extra controle-inzet illegaal gebruik	--	200.000	400.000	600.000	800.000
• Extra controle-inzet heffingen (adm.)	--	--	200.000	200.000	200.000
Totaal	250.000	2.000.000	2.400.000	2.600.000	2.800.000

Communicatie

31. Communicatie nieuw beleid

Bij de ontwikkeling en toepassing van geïntegreerde gewasbescherming en geïntegreerde teeltsystemen neemt de overheid indien noodzakelijk een strakke regierol en zal het de markt- en ketenpartijen, afhankelijk van de ontwikkelingen gericht aanspreken over het belang van het geïntegreerde gewasbescherming op gecertificeerde bedrijven en het belang daarvan voor de verdere ontwikkeling van ketengarantiesystemen en certificering van de totale bedrijfskolom. De nu volgende fiche zal de communicatie van het nieuw beleid behandelen.

31. Communicatie nieuw beleid

Korte omschrijving

Het bedrijfsleven zal haar verantwoordelijkheid moeten oppakken en de geïntegreerde gewasbescherming tot een succes moeten maken. Vooral marktpartijen kunnen onderling een belangrijke stimulans geven. Daarmee kan worden ingespeeld op de combinatie van eisen die op het bedrijfsleven afkomen door kwalitatief hoogwaardige producten te leveren die tot de top van de markt behoren en die passen in een systeem van productaansprakelijkheid en traceerbaarheid.

Zonodig neemt het kabinet in aanvulling op de initiatieven van markt- en ketenpartijen een strakke regie van de ontwikkeling en toepassing van geïntegreerde gewasbescherming en geïntegreerde teeltsystemen. Daartoe zal het kabinet monitoren in hoeverre de markt de toepassing van het systeem van geïntegreerde gewasbescherming op gecertificeerde bedrijven oppakt. Afhankelijk van de ontwikkelingen in de diverse sectoren zal het kabinet de markt- en ketenpartijen gericht aanspreken over het belang van het certificeren van primaire bedrijven die geïntegreerde gewasbescherming toepassen, en over de verdere ontwikkeling van ketengarantiesystemen en certificering van de totale bedrijfskolom.

Eerstverantwoordelijke

DL

Initiatiefnemer

DL: Roel Gravenmeyer - uitdragen nieuwe beleid
Andre Nieuwenhuijse - markt en ketenpartijen

Overig betrokken organisaties

Bedrijfsleven, markt- en ketenpartijen.

Eindproduct en totale looptijd

Voorlichtingscampagne en succesvolle introductie certificering van geïntegreerde teelt. In 2001 m.n. gericht op algemene beleid. In 2002 ook op de specifieke certificeringsschema's.

Acties en planning

- Advies inwinnen over een doelgerichte communicatiecampagne.
- Op doelgroep afgestemd voorlichtingsmateriaal laten ontwikkelen, organiseren van bijeenkomsten.

Stand van zaken

Dit is nog vaag. Ideeën zijn een overlegplatform dat een a twee keer per jaar met en bewindspersoon om tafel zit. Dit moet ondersteund worden door een secretariaat.

Aandachtspunten

Knelpunten

Meerwaarde van certificering voor de markt moet duidelijk gemaakt worden.

Kosten en financiering

Voor beide jaren f 250.000 (2002: 150.000) voor advisering/ ontwerp communicatiestrategie en ondersteuning van de uitvoering. f 350.000 communicatie materiaal en f 200.000 voor communicatie met ketenpartijen.

Planning van de activiteiten